

DOROTEA

**ÖVERSIKTSPLAN
FÖR
DOROTEA KOMMUN
1990**

ANTAGEN AV FULLMÄKTIGE 1990-11-26

ÖVERSIKTSPLAN

DOROTEA KOMMUN

UTSTÄLLNING

UTSTÄLLNINGSTIDEN

1990-06-05

TILL

1990-08-10

	SID	
1.	INLEDNING	4
1.1	Översiktsplanens syfte och innehåll	5
1.2	Lagstiftning	6
1.3	Arbetets organisation	7
1.4	Tidplan	8
2.	DOROTEA KOMMUN - en presentation	9
3.	PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR (A) SAMT MÅLSÄTTNINGAR (B) FÖR ANVÄNDNINGEN AV MARK OCH VATTEN	11
3.1	Areella näringar	11
3.1.1	Jordbruk	11
3.1.2	Skogsbruk	13
3.1.3	Rennäring	15
3.1.4	Jakt och fiske	16
3.2	Fritid och rekreation	18
3.3	Vattenanvändning	22
3.3.1	Vattenbruk	22
3.3.2	Konsumtionsvatten	23
3.4	Gruvor och täkter	25
3.4.1	Malmer och mineraler	25
3.4.2	Grus- och matjordstäkter	25
3.4.3	Energi, torv, kraftledning	26
3.5	Industri, näringsliv	28
3.6	Kommunikationer	30
3.6.1	Vägar	30
3.6.2	Personbilstrafik - Lastbilstrafik	33
3.6.3	Kollektivtrafik	34
3.6.4	Tågtrafik	36

3.6.5	Tele-kommunikationer	38
3.7	Avlopp-avfallshantering	38
3.8	Markradon	40
3.9	Natur, kultur och miljövård	41
3.9.1	Naturvård	41
3.9.2	Kulturminnesvård	43
3.9.3	Miljövård	44
3.10	Skolor	48
4.	PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR (A) SAMT MÅLSÄTTNINGAR (B) FÖR TILLKOMST, FÖRÄNDRINGAR SAMT BEVARANDE AV BEBYGGELSE	50
4.1	Mark för bebyggelse	50
4.2	Områdesredovisning, Dorotea	51
4.3	Områdesredovisning, Borgafjälls- området	53
4.4	Fastighetsbildning	54
4.5	Strandskydd	55
5.	RIKSINTRESSEN OCH TILLGODOSEENDET AV DESSA	56

Samtliga kartor godkända från sekretessynpunkt för spridning.

Lantmäteriet 1989-12-13.

INLEDNING

Översiktlig planering i kommunomfattande skala startades i slutet av 1960-talet och i början av 1970-talet. Stora konflikter uppstod då beträffande användningen av mark och vatten. Industrin expanderade och gjorde anspråk på stora mark- och vattenresurser, främst i södra och västra Sverige. Samtidigt pågick en omfattande fritidshusbebyggelse längs kusterna och i vissa fjällområden.

Denna expansion drabbade ofta viktiga natur- och bevarandeområden. För att bemästra dessa och befarade framtida konflikter startades den fysiska riksplaneringen (FRP) 1972. Där gav staten vissa riktlinjer för användning av rikets mark och vattenresurser.

Staten ville i första hand se till att de verkligt skyddsvärda områdena i landet beaktades (områden av riksintresse).

När den fysiska riksplaneringens riktlinjer skulle beaktas i kommunernas fysiska planer, saknades en lämplig heltäckande planform som kunde behandla naturresursfrågor och byggande. Många kommuner hade visserligen upprättat generalplaner m m, men dessa omfattade nästan alltid begränsade områden i kommunerna och fördes sällan fram till ett antagande i kommunfullmäktige.

Den nya planformen blev i stället kommunöversikten. Kommunöversikten redovisade mer storskaligt kommunernas riktlinjer för användning av mark och vatten samt ställningstagande till de av staten utpekade riksintressena. Kommunöversikterna reglerades inte i byggnadslagen och gavs ofta inte den vikt och förankring som var nödvändig. Kommunöversikten blev därför i många fall ett sparsamt utnyttjat dokument.

Med plan- och bygglagen (PBL 1987) presenterades ett nytt planinstitut, översiktsplanen. Den fysiska riksplaneringens riktlinjer sammanfattades i en ny lag, naturresurslagen (NRL).

Översiktsplanen är en vidareutveckling av kommunernas översiktliga planering. Den erbjuder en möjlighet att påverka den framtida utvecklingen inom kommunen både beträffande bevarande och utnyttjande av naturresurser. Översiktsplanen kommer att vara vägledande för en rad beslut angående utnyttjandet av mark och vatten, inte bara beslut som fattas av kommunen utan också av en rad statliga myndigheter.

1.1

ÖVERSIKTSPLANENS SYFTE OCH INNEHÅLL

Översiktsplanen ska utgöra ett av de grundläggande plandokumenterna för kommunen. Planen skall översiktligt redovisa kommunens intentioner och målsättningar med:

- * användning av mark och vatten
- * tillkomst, förändring samt bevarande av bebyggelse
- * områden av riksintresse

Huvuddokumentet består av kartor med beskrivning.

Översiktsplanen är ett politiskt dokument som speglar grunddragen i den mark, vatten och bebyggelsepolitik som kommunen avser att föra.

Översiktsplanen utgör kommunens redovisning av de allmänna intressena och hur dessa ska beaktas för att åstadkomma en från allmän synpunkt lämplig utveckling i kommunen.

Översiktsplanen är ej juridiskt bindande för några beslut ej heller behandlas enskilda intressen i planen. Översiktsplanen skall vara vägledande för beslut om mark och vatten, både beslut som fattas av kommunen och av statliga myndigheter.

Som planerings- och programhandling ska översiktsplanen redovisa hur kommunen ser den framtida utvecklingen och vara stöd för underställd planering (områdesbestämmelser, detaljplanering o s v).

Planen skall vara användbar för att informera politiker, tjänstemän och allmänhet om kommunens framtidsplaner. Det är därför viktigt att planen får stöd och förankring hos både beslutsfattare och de som ska verkställa besluten.

Tidigare kommunöversikter har fått liten betydelse och använts sparsamt. Tanken med den nu föreliggande översiktsplanen är att den ska bli allmänt accepterad och utnyttjad som ett hjälpmedel för kommunen. En viktig skillnad mellan kommunöversikten och översiktsplanen är den delvis ändrade grundsynen. Översiktsplanen skall ses både som en bevarandeplan och en plan för kommunens framtida utveckling. Kommunöversikten hade en tyngdpunkt mot bevarande och restriktionsplanering.

Översiktsplanen skall vara dynamisk och därmed kunna förändras. Översiktsplanarbetet skall ske rullande och planen skall modifieras och revideras fortlöpande beroende på ändrade förhållanden och politisk inriktning. Planen skall ses över med jämna mellanrum och hållas aktuell.

1.2

LAGSTIFTNING

Begreppet översiktsplan kom in i lagstiftningen genom den nya plan- och bygglagen (PBL) som började gälla 1987. Enligt PBL 1 kap 3§ skall varje kommun ha en aktuell översiktsplan. Planen skall finnas klar den 1 juli 1990.

I PBL 4 kap behandlas översiktsplanen vidare. Lagen reglerar inte i någon större grad översiktsplanens innehåll och omfattning. Varje kommun får själv avgöra detta efter sina behov och ambitioner. I PBL 4 kap 1§ beskrivs det obligatoriska innehållet i översiktsplanen.

Översiktsplanen skall utgöra underlag för beslut om användningen av mark- och vattenområden. Planen skall ange:

1 Grunddragen i den avsedda användningen av mark- och vattenområden samt riktlinjer för tillkomst, förändring och bevarande av bebyggelse.

2 Hur kommunen avser att tillgodose riksintressen enligt lagen om hushållning med naturresurser m m."

Däremot regleras den formella hanteringen av planen och planarbetet beträffande:

- samråd
- utställning, minst 2 månader
- kungörelse
- granskningsyttrande från länsstyrelsen
- sammanställning av synpunkter efter utställning
- antagande av kommunfullmäktige

Samtidigt med plan- och bygglagen togs ett stort reformpaket innehållande ett antal nya lagar samt ändringar i ett flertal lagar. En helt ny lag om hushållning med naturresurser, NRL som i huvudsak innehåller hushållningsbestämmelser och riktlinjer som formulerats under den fysiska riksplaneringen antogs.

Naturresurslagen verkar genom andra lagar. Naturresurslagens hushållningsbestämmelser skall tillämpas vid prövningen av mål och ärenden enligt plan- och bygglagen, vattenlagen, naturvårdslagen, torvlagen, väglagen, ellagen, rörledningslagen, luftfartslagen och miljöskyddslagen.

Lagstiftning som reglerar jord- och skogsbruk är inte på motsvarande sätt anknutet till naturresurslagen. Genom en särskild bestämmelse i lagen (NRL 2:4) skall dock motsvarande hänsynstagande ske även till dessa intressen.

1.3

ARBETETS ORGANISATION

Översiktsplanen är en kommunal plan. Dorotea kommun är huvudman för översiktsplanen och kommunstyrelsen är direkt ansvarig. Planen skall antas av kommunfullmäktige 1990-07-01.

Kommunstyrelsen har gett sitt arbetsutskott till uppgift att vara ledningsgrupp. Denna ska i huvudsak styra arbetet samt ange inriktning på översiktsplanen.

Under ledningsgruppen finns en verkställande arbetsgrupp som består av kommunens tekniska chef och byggnadsinspektör samt en samordnare från Vilhelmina lantmäteridistrikt.

Lantmäteriets samordningsansvar innebär att de utför de tunga arbetsuppgifterna vid framtagandet av planen och ansvarar för att sammanträden och samråd utförs.

Arbetsgruppen ska utföra arbetet utifrån direktiv från kommunstyrelsen och ledningsgruppen.

Arbetsgruppen har:

- * upprättat arbetsprogram
- * tagit fram befintligt planunderlag
- * upprättat grundstomme och karta till planen
- * sammanfattat kommunens direktiv och intentioner
- * ansvarat för att samråd och utställning utförts
- * färdigställt planen

För att hela kommunens intressen och åsikter ska komma med i översiktsplanen har en referensgrupp tillsatts. Referensgruppen har bestått av presidier ur kommunens nämnder och styrelser.

Referensgruppen har haft möjlighet att komplettera förslaget med nödvändiga utredningar enligt arbetsprogrammet samt deltagit i diskussioner angående planens inriktning och målsättningar.

1.4

TIDPLAN

Nov 1988		Upprättande av arbetsprogram
Dec 1988		Framtagande av baskarta till planen
		Utredningar påbörjas
Dec 1988		Möte arbetsgrupp
Dec 1988		Möte mellan Dorotea kommun, länsstyrelsen och lantmäteriet
		Innehåll och information diskuteras
Jan 1989		Lantmäteriet upprättar grundstommen och utredningarna fortsätter.
Jan 1989		Presentation för kommunstyrelsens arbetsutskott.
Jan - april	1989	Sammanställning av utredningsmaterial
Maj - aug	1989	Samråd med berörda intresseorganisationer
Nov	1989	Förberedande samråd med Länsstyrelsen
Jan - feb	1990	Förslag till översiktsplan på remiss för synpunkter. Samråd med Länsstyrelsen m fl.
Mars	1990	Bearbetning av inkomna synpunkter. Eventuella revideringar av planen
Juni - juli	1990	Utställning 2 mån Politisk förankring
Sept	1990	Antagande av fullmäktige

DOROTEA KOMMUN - EN PRESENTATION

Varje Doroteabo har ca 0,75 km² i genomsnitt till sitt förfogande eller 1,3 inv/km². Vi var 1989-01-01 3 761 innevånare på 2 803 km².

Vid kommunens barndom var det helt logiskt att Blaikfjället blev en naturlig gräns i norr. Lika självklart etablerades boställen längst de vattendrag som rinner i öst-västlig riktning. De styrde på sitt sätt livsvillkoren på fisket och jakten som än i dag har betydelse för kommuninnevånarnas naturupplevelse och informella ekonomi.

Allt sedan 1799 när kyrkan byggdes har Bergvattnet, numera Dorotea samhälle, varit centralort. De allra flesta arbetstillfällena är förlagda i tätorten. Service, skola, omsorg och sjukvårdsfunktionerna finns i huvudsak inom Dorotea samhälle.

Vi har en mycket vacker kommun rik på egna små smultronställen som vi bör vara aktsamma om vid kommande planering. Men vi har också ett stort behov av att bruka vår mark och vad den bjuder, till fromma för kommunens överlevnad och utveckling.

1990-01-01 firar Dorotea 10 år som självständig kommun efter sammanslagningsperioden med Åsele-Fredrika. En fantastisk utvecklingsperiod. Samhällsbilden visar en otrolig förändring. Investeringar är gjorda i nya bostäder, industri-lokaler, affärs- och förvaltningshus, daghem och servicehus, om- och tillbyggda hotellanläggningar. Den efterlängtade ombyggnaden av Borgavägen genomförs, ett rikt nät av skogsbilvägar, turistanläggningar o s v är också anlagda. Inför den kommande 10 årsperioden är det svårt att förutse samhällsbildens förändring. Ändå bör översiktsplanen ge riktlinjerna på kommunens utvecklingsmöjligheter där tankemöda läggs på byarnas fortlevnad och servicebehov. Skyddande av bevarandevärda miljöer. Planeringen bör lägga grunden för en stabil kommunal service som tryggar möjligheten för innevånarna att bo kvar i kommunen. Utveckla en utbyggd mottagarkapacitet för besökare utifrån, inte minst för turismens behov.

I vårt första planeringsunderlag enligt den nya PBL - NRL utgår vi ifrån den förutsättningen att det är en rullande planering som successivt kan bli bättre och bättre enligt kommuninnevånarnas egen vilja.

Ann-Gerd Musall
Kommunstyrelsens ordförande

PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR (A) SAMT MÅLSÄTTNINGAR (B) FÖR ANVÄNDNING AV MARK- OCH VATTENOMRÅDEN

3.1

AREELLA NÄRINGAR

3.1.1

Jordbruk

A	Beskrivning
---	-------------

Sverige liksom flertalet industriländer lämnar omfattande stöd och stimulans till det egna jordbruket. Staten reglerar priser och marknader för alla viktiga jordbruksprodukter och baslivsmedel.

De senaste riktlinjerna för jordbrukspolitiken togs 1985 av riksdagen. Huvudmålet för jordbrukspolitiken är att Sveriges försörjning av livsmedel skall tryggas såväl i fredstid som under avspärrning och krig. Konsumenterna bör få tillgång till livsmedel av god kvalitet till rimliga priser. Samtidigt bör lantbrukarna få likvärdig standard med jämförbara grupper i samhället. Särskilt stöd skall lämnas till det norrländska jordbruket. Jordbruksproduktionen skall i stort sett motsvara den inhemska konsumtionen. Under 1980-talet har jordbruket producerat ett överskott på spannmål. Problemet idag är att finna alternativ användning för den areal som inte längre behövs för att odla spannmål.

Jordbrukspolitiken är för närvarande under omprövning, en allt större anpassning till konkurrens från utlandet kan förutses.

Lantbruksnämnden är den statliga myndighet som på det lokala planet skall svara för att samhällets jordbrukspolitik omsätts i praktiskt handlande. Det är lantbruksnämndens uppgift att i olika planeringssammanhang medverka till goda utvecklingsmöjligheter för lantbruket och dess företag. Nämnden svarar vidare för rådgivning, finansieringsstöd och andra statliga insatser för lantbrukets utveckling.

Hushållning med åkermark har under lång tid varit ett övergripande mål för samhällsplaneringen. Under den fysiska riksplaneringen formulerades centrala riktlinjer för hushållningen med jordbruksmarken. Idag finns motsvarande bestämmelser bland de grundläggande hushållningsbestämmelserna i naturresurslagen. I NRL 2 kap 4 § föreskrivs att:

"Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk."

Lantbruksnämnden i Västerbottens län har sammanställt jordbruksstatistik och andra uppgifter om jordbruket i kommunen.

Jordbruk i kommunen.

Antalet jordbrukare i kommunen är enligt lantbruksnämndens företagsregister 57 st. En stor del av dessa är deltidjordbrukare. Åkerarealen i kommunen är ca 400 ha och arealen betesmark är ca 115 ha. Under senare delen av 1960-talet och hela 1970-talet minskade både åkerareal och antal jordbrukare kraftigt. Denna utveckling har dock ej fortsatt under de senaste åren. Under 1980-talet har åkerarealen i stort sett varit konstant.

I Dorotea kommun begränsas jordbruket till ett fåtal produktionsinriktningar beroende på den korta vegetationsperioden och det relativt kalla klimatet. Jordbruksmarken utnyttjas praktiskt taget helt till odling av foder till nötkreatur. Främst produceras mjölk och nötkött. Övrig animalieproduktion är av mindre omfattning. Potatisodling och trädgårdsodling förekommer endast i liten omfattning. Det är svårt att i dag förutse jordbrukets framtida omfattning och inriktning på grund av osäkerheten om hur den framtida jordbrukspolitik kommer att utformas. Det är dock troligt att mjölkproduktionen kommer att minska något. Det finns goda möjligheter att utveckla bär- och trädgårdsodlingen och odling av potatis.

Det öppna kulturlandskap som under lång tid skapats genom jordbruk är av ett stort värde i sig, och en av förutsättningarna för att kunna utveckla turismen på landsbygden. Aktiv jordbruksdrift är en nödvändig del för att kunna upprätthålla detta kulturlandskap.

B Målsättning

En levande landsbygd med kombinerade jord- och skogsbruksföretag är en förutsättning för kommunens fortbestånd. Jordbruket är viktigt ur sysselsättningssynpunkt liksom en av förutsättningarna för en utveckling av turistnäringen. Jordbruksmark skall ej tas i anspråk av bebyggelse eller anläggningar som kan anordnas på tillfredsställande sätt på annan mark.

Jordbruk bör bedrivas i rationella företag, det bör även finnas utrymme för deltidjordbruk som kombinerats med annan sysselsättning.

Bärkraftiga enheter och alternativa produktionsformer som på sikt kan bli lönsamma bör understödjas.

3.1.2

Skogsbruk

A Beskrivning

Skogen är idag vårt lands mest betydelsefulla, förnyelsebara naturresurs. Den är underlag för en av våra viktigaste näringar och den ger arbete åt många människor. Därigenom har skogen stor betydelse för vår ekonomi och för utrikeshandeln.

Skogsvårdsstyrelsen är den statliga myndigheten som på det regionala planet skall svara för att samhällets skogspolitik omsätts i praktiskt handlande.

Skogsvårdslagen, rådgivning och statligt stöd är de instrument som man i första hand arbetar med. Nu gällande skogsvårdslag antogs 1980 och omfattar regler för de flesta områden inom skogsbruket såsom återväxt, röjning, avverkning och naturvårdshänsyn.

Skogsvårdsstyrelsens kansli i Västerbottens län är förlagt till Umeå. Lokalkontoret i Dorotea svarar för verksamheten inom kommunen.

Med tanke på skogsbrukets stora betydelse för landet har skogsmarken givits ett skydd genom naturresurslagen (2 kap 4 §). Varvid det stadgas att "Skogsmark som har betydelse för skogsnäringen skall så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra ett rationellt skogsbruk".

Skogsbruket har liksom jordbruket inte i naturresurslagen givits ställning som riksintresse. Riksdagen har dock i sin behandling av naturresurslagen betonat att jordbruk och skogsbruk är näringar av nationell betydelse, och skall väga lika tungt som riksintressena vid en eventuell intressekonflikt.

Rekommendationer i översiktsplanen kan, trots att skogsvårdslagen inte är anknuten till naturresurslagen få betydelse för skogsbruket genom att:

a) Skogsbruk måste alltid bedrivas med särskild hänsyn till bevarandeintressena. Detta kan oftast ske inom ramen för skogsvårdslagens hänsynsregler. I översiktsplanen redovisas bevarandeintressena.

b) Olika åtgärder av betydelse för skogsbruket t ex våtmarksdikning prövas enligt lagar som är anknutna till naturresurslagen, varvid denna får direkt betydelse för tillståndsgivningen.

I översiktsplanen kan bevarandeintressena och andra allmänna intressen redovisas.

c) Statligt stöd till skogsbruket får inte lämnas, om den föreslagna åtgärden påtagligt skadar särskilda värden för naturvärden eller andra allmänna intressen. Dessa kan redovisas i översiktsplanen.

Skogsbruk i Dorotea kommun.

Skogsbruk är den dominerande markanvändningen inom kommunen. Den produktiva skogsarealen uppgår till ca 165 000 ha, vilket utgör 59 % av kommunens yta.

I Dorotea kommun arbetar ca 240 årsanställda personer med skogsbruk eller näringar som är direkt beroende av skogen. Skogsbruket sysselsätter under barmarksperioden ytterligare ca 120 personer.

Skogsbruket och förädlingsindustrin genererar dessutom ett betydande antal arbetstillfällen i form av servicearbeten. Arbetstillfällena inom skogsbruket liksom inom jordbruket har särskilt stor betydelse för glesbygden inom kommunen där få alternativa sysselsättningstillfällen finns.

Den produktiva skogsmarken inom kommunen ägs av tre huvudkategorier; privata skogsägare, bolag och det allmänna.

Fördelade enligt följande tabell

<u>Ägare</u>	<u>ha produktiv skogsmark</u>
Aktiebolag:	72 200
Domänverket:	52 900
Privata skogsägare:	35 300
Dorotea skogsallmänning:	3 300
Kyrkan:	800
Övriga:	400
	<u>164 900</u>

B Målsättning

Skogen och skogsbruket är av stor betydelse för Dorotea kommun. Inom kommunen bör skogsbruk bedrivas rationellt så att en fortsatt hög och stabil produktion från skogen erhålles.

Hänsyn till andra intressen bör därvid ske i normal omfattning i enlighet med skogsvårdslagens hänsynsregler. Vid avvägningar mellan exploateringsföretag som berör skogsmark och skogsbruk skall skogsbruket skadas så lite som möjligt.

Kommunen anser att synen på de fjällnära skogarna måste vara balanserad, inget generellt avverkningsförbud bör läggas över all fjällnära skog. Där det erfarenhetsmässigt och från vetenskaplig synpunkt kan visas att återbeskogning är möjlig bör avverkning få ske.

3.1.3 Rennäring

A Beskrivning

Renskötseln är enligt rennäringslagen förbehållen samerna. Samernas rätt till mark och vatten vilar på urminnes hävd. Rättigheterna har bekräftats i lag från den första renbeteslagen från 1886 till den nu gällande rennäringslagen av år 1971. Lagstiftningen har till stor del gått ut på att reglera konflikter mellan rennäringen och andra markanvändare.

Renskötsel får bedrivas på alla marker inom renskötselområdet. Det betyder att många privata markägare måste tåla att deras mark tas i anspråk för renbete. Renskötselrätten kan enklast förklaras som en form av nyttjanderätt som belastar fastigheterna.

I renskötselrätten ingår förutom rätten till bete, rätt till att uppföra stängsel och vissa byggnader för renskötselns behov samt rätt till jakt och fiske. Inom området mellan odlingsgränsen och riksgränsen till Norge har rennäringen rätt att bedriva renskötsel hela året. Inom detta område får ej markanvändningen ändras så att avsevärd olägenhet för renskötseln uppstår. Flyttningsleder får inte avstängas eller åtgärdas så att framkomligheten avsevärt försvåras. I omedelbar anslutning till lederna förekommer även värdefulla betesmarker, samlingsplatser, övernattningsplatser m m.

Lantbruksstyrelsen är rennäringens centrala sektorsmyndighet och är ansvarig för att ett underlag till översiktsplan tas fram. Rennäringsenheten vid lantbruksnämnden i Umeå är den regionala myndigheten.

Enligt naturresurslagen är rennäringens viktigaste marker av riksintresse (NRL 2 kap 5 §).

Lantbruksstyrelsen kommer inte att kunna presentera ett samlat underlag om rennäringens riksintressen i så god tid att det kan tas med i denna översiktsplan.

Däremot är man beredd att avgöra frågan om riksintresse i varje enskilt fall, om något exploateringsföretag påverkar rennäringen. Kontakt skall i första hand tas med rennäringsenheten på lantbruksnämnden.

Rennäringens riksintressen kommer att arbetas in i översiktsplanen vid en framtida revidering av planen.

Rennäringsenheten arbetar för närvarande med en grundläggande redovisning av rennäringens markanvändning, markanvändningsplanering. Genom denna sker en kartläggning av vilka områden som är

särskilt viktiga för renskötseln under årets olika delar. Därigenom skapas ett underlag som gör det möjligt att på ett bättre sätt än tidigare, ta hänsyn till rennäringen.

Genom att beakta renskötselns intresseområden skapas goda förutsättningar för framtida renskötsel inom kommunen.

Inom rennäringens åretrunt-marker och längs flyttlederna skall rennäringen och rennäringenslagen beaktas vid tillämpningen av plan- och bygglagen och andra åtgärder som kan påverka renskötseln. Samebyn skall betraktas som sakägare enligt plan- och bygglagen.

Rennäringens intresseområden består utanför åretruntmarkerna i fjällområdet, av vinterbetesmarker och flyttleder. De viktigaste av dessa marker är redovisade på översiktsplanens karta. Inom dessa områden bör samebyarna beredas tillfälle till samråd vid åtgärder som kan påverka rennäringen.

Rennäringen i Dorotea kommun. Inom kommunen bedriver Vilhelmina södra- och Frostviken norra samebyar renskötsel. Renskötseln bedrivs över stora arealer som varierar år för år och under årets lopp, beroende på väderlek, betesbetingelser m m. Utförliga beskrivningar av samebyarnas betesmarker under årets olika delar liksom flyttleder och andra anläggningar för renskötseln finns i de markanvändningsplaner som rennäringens enheterna vid lantbruksnämnderna i Jämtlands (Frostvikens norra sameby) och Västerbottens län (Vilhelmina södra sameby) har upprättat 1989. Dessa planer bifogas översiktsplanen som bilaga.

B MÅLSÄTTNING

Rennäringen bör behålla den verksamhetsnivå som finns idag. Vidareförädling av renprodukter och verksamheter med turistanknytning bör stimuleras. Rennäringens intresseområden, som redovisas i markanvändningsplaneringen kommer att beaktas av kommunen vid åtgärder som påtagligt kan skada näringen.

3.1.4

Jakt och fiske

A Beskrivning

I Dorotea kommun finns mycket goda möjligheter att bedriva jakt och fiske.

Av tradition har också jakt och fiske varit ett viktigt bidrag till försörjning för befolkningen. Jakten och fiskets betydelse som försörjningskälla har till viss del minskat samtidigt som dess betydelse som fritidssysselsättning ökat kraftigt. I många fall är möjligheterna till jakt och fiske ett

skäl till att man köper och/eller behåller jordbruksfastigheter trots att inget aktivt brukande av fastigheten sker.

All jakt och fiske inom kommunen är inte bara knutet till äganderätt utan många kan utöva jakt och fiske genom arrenden eller köp av jakt- eller fiskekort.

För samordning av jakt och fiske har några jakt- och fiskevårdsområden bildats. Dessa områden berör främst enskilt ägda fastigheter där man vill förbättra både vilt- och fiskevården samt utövandet av jakt och fiske. Till stöd för bildandet av jakt- och fiskevårdsområden utgår statsbidrag.

Fiske

Kommunen stöder aktivt bildandet av fiskevårdsföreningar.

Följande fiskevårdsområden är bildade:

Sallsjöåsystemet
Mårdsjö
Rajastrand
Avaträsk-Arksjö

Följande fiskevårdsområden är under bildande:

Ormsjö
Höglands (Möjligen kan vissa av dessa sammanslås)
Storbäcks
Risbäck
Bellvik-Rörström

Fiskevårdsplaner skall upprättas för varje fiskevårdsområde liksom en övergripande fiskevårdsplan för hela kommunen. I dessa planer kommer närmare att beskrivas åtgärder för att förbättra och underlätta fisket inom respektive område.

Lantbruksnämnden i Västerbotten upplåter många vatten i fjällområdet.

Dorotea Kommun undersöker i samråd med lantbruksnämnden (samerna) och fiskesnämnden möjligheterna att skapa ett ännu attraktivare fiskeutbud i fjällområdet (bl a arrendering av ytterligare vatten).

Stenbithöjdens domänreservat bör i samråd med Åsele Kommun restaureras beträffande fiske och rekreativsmöjligheter.

Jakt

Dorotea Jaktvårdskrets samordnar frågor om jaktvård inom Dorotea kommun.

Upplåtelse av jaktmark och försäljning av jaktkort sker i huvudsak genom storskogsbolagen

(främst SCA).

Kommunen upplåter ett mindre jaktområde på kommunens mark i Borgafjäll.

Ytterligare upplåtelse av jaktmark på kronans områden i Risbäck och Borgafjäll är önskvärt. Förhandlingar med samerna och Lantbruksnämnden bör upptas.

B Målsättning

Kommunen finner det angeläget att möjligheterna till jakt och fiske sprids till fler än fastighetsägare. Bildandet av jakt- och fiskevårdsområden är en förutsättning för att detta kan ske i större utsträckning.

De goda möjligheterna till jakt och fiske bör kunna utnyttjas inte bara för kommunens egna innevånare utan även för turister. Utveckling av turism med en inriktning mot jakt och fiske bör stimuleras, för att skapa fler arbetstillfällen, speciellt under hösten och högvintern då turistnäringen normalt har lågsäsong.

Både för jakt och fritidsfisket är det angeläget att områden med vildmarkskaraktär bevaras. Noggranna övervägningar måste därför göras vid anläggandet av stigar, vindskydd m m. Samråd bör ske med berörda intresseorganisationer.

3.2

FRITID OCH REKREATION

A Beskrivning

Värdet av goda fritids- och rekreationsmöjligheter är stora och ökar ständigt i ett samhälle där fler och fler får stillasittande arbeten och kortare arbetstid. I Dorotea kommun finns redan stora möjligheter till fritidsaktiviteter både för ortsbefolkningen och hitresta turister. Samtidigt finns ännu outvecklade möjligheter till fritid och rekreation. I det följande avsnittet redovisas de viktigaste områdena och anläggningarna för fritid, turism och rekreation i kommunen.

Befintliga anläggningar för idrott- motion och fritid.

Campingplatser

Björnens Camping, Dorotea	tre-stjärnig
Borgafjälls Husvagnscamping	tre-stjärnig

Elljusspår

Borgafjäll, Dorotea, Lavsjö, Ormsjö, Risbäck, Svanaby.

Dessutom finns led- och spårsystem i Dorotea och Borgafjäll utan belysning.

Större rastplatser

Vid vägen Sju Älvar intill Stut- och Västvattenbäckarnas utlopp vid Ormsjön. Efter väg 88 intill Mårdsjöbäcken 7 km nordost Dorotea.

Fotbollsplaner

Dorotea, Svanaby, Ormsjö, Lavsjö, Lajksjö, Borgafjäll

Friluftsbad

Granåsen, Svanaby, Lavsjö, Risnäset, Björnens Camping, Avaträsk, Ormsjö, Högländ, Rajastrand.

Kanotleder

Björnlandsleden

Fritidsgård

Dorotea "Kåken"

Gymnastiksalar

Svanaby, Strandenskolan Dorotea, MB Dorotea, Ormsjö, Risbäck.

Idrottsplatser

Björnvallen Dorotea

Isbana

Dorotea

Minigolfbanor

Björnens Camping Dorotea

Sport- och motionshall

(Med fullstora mått för de flesta inomhusbollsporter) Dorotea.

Simhall

Dorotea, 25 m bassäng

Skidliftar

Avasaxa Dorotea längd 412 m, höjdskillnad 88 m
Avasjö längd 720 m, höjdskillnad 147 m
Borga längd 1 289 m, höjdskillnad 293 m
Barnlift Avasjö

Tennisbanor

Dorotea

Skyttebanor

Dorotea Nyhem 300 m och pistolskytte
Dorotea jaktskyttebanor
Högland jaktskyttebanor
Svanaby jaktskyttebanor
Båtas jaktskyttebanor

Planerade nya anläggningar där reservation av mark kan bli aktuell.

Motionshall i Svanaby

Utbyggnad/ombyggnad av Björnens Camping. Eventuell utvidgning av området (särskild plan skall utarbetas).

Platsen för den tidigare Fjällågården bör kunna utnyttjas för badplats, servering dansbana mm. Områdets disponering bör klarläggas i en detaljplan. I en framtid kan möjligen en ny lift anläggas på Avasaxa ner mot Långtjärn. Därför är reservation av mark för lift och pister aktuell i detta område.

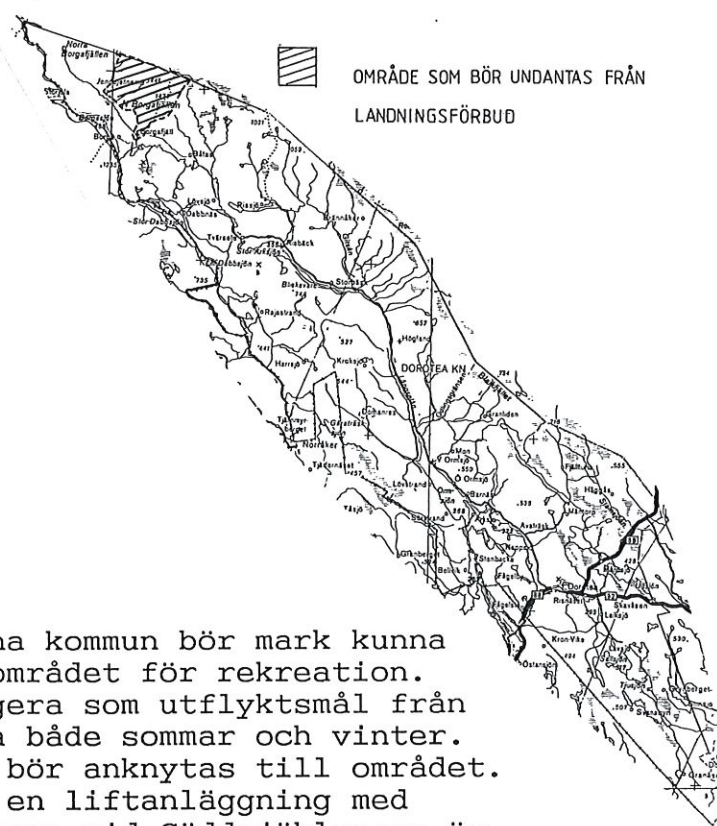
Förbättring av spårsystemet runt Bergvattensjön och upp mot Avasaxa. "Kringåtgärder" runt Bergvattensjön för fisket.

Större rastplatser (även fiskeplatser) är planerade efter Vägen Sju Älvar mellan Dorotea och Borgafjäll.

Helikopterskidåkning

För att minska störningarna för det traditionella friluftslivet och störningskänsligt djurliv har naturvårdsverket föreslagit att landningsförbud skall råda för vissa fjällområden bla Borgafjällen.

Enligt kommunens mening är helikopterskidåkning en viktig del i turistutbudet och utkonstmöjligheterna inom Borgafjällsområdet. Verksamheten är också ett viktigt inslag i det totala aktivitetsutbudet vid marknadsföringen av kommunens fjällturism, samt en del av underlaget för helikopterverksamheten i inlandet. Kommunen har därför på karta markerat ett område som bör undantas från eventuella landningsförbud.

Sagatunsområdet

I samråd med Vilhelmina kommun bör mark kunna reserveras i Sagatunsområdet för rekreation. Området bör kunna fungera som utflyktsmål från Dorotea och Vilhelmina både sommar och vinter. Skid- och skoterleder bör anknytas till området. Förutsättningarna för en liftanläggning med serverings- och raststuga vid Gädtsjöklumpen är goda.

En utredning bör klarlägga hur området bör disponeras och vilka hänsyn som måste tas till andra markanvändningsintressen.

B Målsättning

Dorotea kommun har goda naturliga förutsättningar och anläggningar för fritid, rekreation och turism. Kommunen önskar utveckla och förbättra dessa. Markreservationer bör ske för att kunna anlägga ny lift och pister på Avasaxa och Borgafjäll. Det område som markerats på karta ovan bör undantas från eventuella landningsförbud för helikopter. Campingplatsen Björnen behöver moderniseras och utökas, detaljplan bör upprättas. Markreservasjon bör även ske för att i samarbete med Vilhelmina kommun kunna utveckla Sagatun/Blaikfjället till ett rekreationsområde.

3.3

VATTENANVÄNDNING

3.3.1

Vattenkraft

Inom Dorotea kommun har vattenkraftutbyggnaden pågått under lång tid. Stora delar av kommunens vattenresurser är i anspråktagna av vattenkraftverk eller reglerade till förmån för kraftverken.

Rörströmsälven och Långseleån har i naturresurslagen (NRL 3 kap 6 §) undantagits från framtida utbyggnad av vattenkraft eller reglering eller överledning av vatten för kraftändamål.

Vattensystemet Borgasjön-Dabbsjöarna Stor Raijan - Saxälven är reglerade och utgör magasin till kraftverket vid Dabbsjö och Korssselbränna kraftverk (inom Strömsunds kommun).

Vattenkraft projekt.

Bålforsens kraft AB har ett projekt benämnt Lillån i Saxälven på gränsen till Strömsunds kommun. Strömfallsfastigheten torde dock bli belägen inom Dorotea kommun. Den fallsträcka som skall utnyttjas finns i den tunnel varigenom vatten överledes från Stor Raijan till Sjutälven. Projektet ingår i riksdagens plan för ytterligare utbyggnad av vattenkraften och bör därigenom betraktas som ett riksintresse (NRL 2 kap 8 §). I samma plan nämns även ett projekt i Korpån inom kommunen.

Vattenfall har för avsikt att pröva om fallhöjden mellan regleringsdammen i Borgasjöns utlopp och Dabbsjö eller del därav kan tillvaratas för elkraftproduktion. Prövningen skall omfatta en jämförelse mellan ett äldre förslag, som innebär 8 km tunnel och bergförlagd kraftstation och ett nytt förslag som innebär flera mindre produktionsanläggningar på sträckan. En färstudie kommer att inledas under 1991. Vattenfall kommer då att närmare informera kommunen om projektet.

Projektet innebär ett planerat kraftverk i överloppsledningen mellan Korpån och Dabbsjömagasinet.

Graningeverken är fallägare i Bergvattenån. Bolaget har planer på en utbyggnad av fallhöjden strax nedströms Dorotea samhälle.

A Målsättning

Kommunens vattenresurser har till stor del redan tagits i anspråk för utbyggnad av vattenkraftverk och reglering för kraftändamål. Kommunen motsätter sig vidare vattenkraftutbyggnad inom tidigare icke exploaterade sjöar och vattendrag. Ytterligare utbyggnad av vattenkraften skulle förutom negativa ekologiska konsekvenser minska kommunens möjlig-

heter att utveckla turistnäringen mm.

Kommunen motsätter sig dock inte ombyggnader och moderniseringar av befintliga kraftverk, eller att redan ianspråktaga vattendrag utnyttjas ytterligare, om inverkan på naturmiljön inte ökar i nämnvärd omfattning.

Ingen utbyggnad av vattenkraft bör få ske inom de vattendrag som nämns i naturresurslagen (NRL 3 kap 6 §).

3.3.2 Vattenbruk

A Beskrivning
Vattenbruk innebär odling av fisk och kräftor i kassar eller burar. Det stora antalet sjöar inom Dorotea kommun innebär att det finns stora möjligheter att utveckla vattenbruk inom kommunen.

Alla vatten lämpar sig inte för vattenbruk. Kassodling av fisk ger upphov till vattenföroreningar genom överblivit foder och exkrementer från fisken. Trots detta är utrymmet för en utveckling av vattenbruket betydande inom kommunen, främst i de större sjöarna och vattendragen med mycket god vattenomsättning.

Enligt kommunens översiktliga bedömning bör fiskodling i första hand komma till stånd i följande sjöar:

St. Arksjön (sydöstra delen)

Sallsjön
Bellviksjön
Sämsjön
Stor Raijan

Innan man kan börja med fisk eller kräftodling måste man söka tillstånd hos länets fiskenämd.

Vidare måste man hos länsstyrelsens miljöenhet ansöka om tillstånd enligt miljöskyddslagen om man avser att hålla mer än 10 ton fisk i odlingen. I övriga fall skall en anmälan göras till miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Fiskenämden och länsstyrelsen skall vid sin bedömning av en ansökan om fiskodling ta hänsyn till både de vatteföroreningar som uppstår och skyddet av värdefulla naturliga fiskpopulationer.

B Målsättning

Kommunen anser att förutsättningarna för en framtida utveckling av fiskodlingen, inom lämpliga sjöar och vattendrag är goda inom kommunen.

Kommunen ser positivt på etableringar av fiskodling- och vattenbruksföretag som ett led i arbetet att skapa fler arbetstillfällen. Vattenbruket bör även kunna utgöra en binäring till andra näringsgrenar inom kommunen.

3.3.2

Konsumtionsvatten

A Beskrivning

Vattentillgången i Dorotea kommun är god, både beträffande yt- och grundvatten.

På den rena landsbygden sker vattenförsörjning från ytvatten, grävda brunnar eller bergborrade brunnar. I många fall förekommer även artesiskt vatten (kalkkällor) som täkter.

Det stora flertalet invånare försörjs dock genom kommunala vattentäkter. Kommunala vattenverk finns i Lajksjö, Avasjö, Svanavattnet, Borga, Lavsjö, Risbäck, Avaträsk, Högländ och V Ormsjö.

Gemensamt för alla dessa vattentäkter är att de håller en hög och jämn vattenkvalité. Flertalet av de kommunala vattenanläggningarna tål ytterligare anslutning.

Skyddsområden för de flesta vattentäkterna har fastställts av Länsstyrelsen. Dock saknas skyddsområde för vattentäkterna vid Borga, Avaträsk och Svanavattnet.

Inom fritidshusområden och på landsbygden är vattenförsörjningen löst med egna eller gemensamma vattentäkter. I vissa fall har rätten till vatten ordnats genom servitutsrätt eller bildandet av gemensamhetsanläggningar.

B Målsättning

Reservvattentäkter bör anordnas för alla större vattentäkter för att trygga vattenförsörjningen när något inträffar som skadar den ordinarie vattentäkten.

Skyddsområden för vattentäkt bör upprättas runt vattentäkterna i Borga, Avaträsk och Svanavattnet.

Kommunen ser positivt på att fastighetsägare på landsbygden tillsammans bildar gemensamhetsanläggningar för att trygga vattenförsörjningen. Sådana samverkan ger oftast den praktiskt bästa lösningen med god ekonomi.

3.4

GRUVOR OCH TÄKTER

3.4.1

Malmer och mineraler**A Beskrivning**

Berggrunden i kommunen kan grovt indelas i tre områden med olika karaktär. Inom den sydöstra delen, till i höjd med Ormsjö, består berggrunden huvudsakligen av urberg. Inom de övriga delarna, fjällområdet och övergångszonen däremellan, är geologin mer komplicerad med ett stort inslag av sedimentära bergarter. Erfarenheter från prospekteringsverksamhet visar att det inom gränzonerna mellan områden med olika geologisk uppbyggnad finns särskilt goda möjligheter att påträffa intressanta förekomster av malmer och industrimineral.

Även små förändringar i priser på malm och industrimineraler, eller nya utvinningsmetoder kan även göra "gamla" fyndigheter lönsamma att exploatera.

Inom kommunen finns ett utmål, Lövstrandsgruvan. Mark bör reserveras för en eventuellt framtida exploatering.

B Målsättning

Prospekteringsverksamhet, för att finna nya förekomster av malmer och mineraler bör stimuleras inom kommunen.

Kommunen bör genomföra en översiktlig inventering av industrimineral och nyttosten.

Vid varje gruvprojekt som kan bli aktuellt för exploatering vill kommunen ha möjlighet att göra avvägning mellan sysselsättning och miljökonsekvenser.

3.4.2

Grustäkter och matjordstäkter**A Beskrivning**

En mängd täkter för jordmateriel: grus, sand, matjord finns i kommunen. De flesta är mindre husbehovstäkter som nyttjas av enskilda. Det finns också några större täkter som nyttjas för avsalu. För sådana täkter krävs tillstånd enligt naturvårdslagen.

För närvarande finns det ca 25 grustäkter som har beviljats tillstånd i Dorotea kommun.

Grusmateriel är icke förnyelsebar tillgång som huvudsakligen används för anläggning och underhåll av vägar och gator samt inom byggnadsindustrin för framställning av betong. Uttagen sker främst från grusåsar och andra lättåtkomliga lösa avlagringar.

Behovet av grusmateriel ökar ständigt i landet och har blivit bristvara på många håll. I Dorotea finns dock goda grustillgångar även om transportavstånden blir längre då de mest närliggande grustillgångarna tar slut först.

Matjordstäckerna är nästan undantagslöst ytmässigt små. De utgörs oftast av en marktyp som inte är lämpad för nuvarande maskinella brukningsmetod.

Inom kommunen finns för närvarande ett fåtal matjordstäcker med tillstånd.

Matjordstäcker innebär som regel att en förändrad markanvändning genomförs från jordbruksmark till skogsmark. Lantbruksnämnden svarar för bedömningen ur jordbrukssynpunkt av en sådan förändring.

B Målsättningar

Kommunens målsättning är att en hushållning med grusmateriel bör ske. En inventering av grusresurserna skulle möjliggöra detta så rätt grusmaterial kunde användas på rätt plats.

Matjordstäcker bör kunna beviljas där dessa inte sker på värdefull jordbruksmark eller görs i nära anslutning till bebyggelse.

3.4.3 Energi

A Beskrivning

Energiplanering

Kommunen har aktivt arbetat med energifrågan sedan lång tid tillbaka. Målsättningen i kommunens energiförsörjningsplan (1986) var att reducera olje-beroendet med 50 %.

Inriktningen mot att i första hand reducera konsumtionen av olja härstämmer från farhågorna om framtida oljekriser och erfarenheterna av de då ständigt stigande oljepriserna.

Idag är kommunens målsättning mer nyanserad och syftar till att spara energi av alla energislag, även el-energi, med tanke på den förestående avvecklingen av kärnkraften. Kommunen har varit framgångsrik och lyckats reducera oljeförbrukningen avsevärt. Behovet av värme till bostäder och lokaler har tillgodosetts genom att installera värmepumpar och i någon mån konventionella elpannor.

Dessutom har man inom kommunen satsat på fastbränslecentraler.

Kraftledningar

Inom Dorotea kommun finns ett flertal högspänningsledningar med 130-400 kV spänning. Dessa ingår i det stamlinjenät som förbinder norra och södra delarna av Sverige.

Kraftledningar medför vissa restriktioner för bebyggelse och anläggningar. Bebyggelse får inte placeras för nära kraftledningar. De bestämmelser som gäller beträffande byggnadsfria zoner kring kraftledningar finns angivna i Starkströmsföreskrifter (statens energiverks författningssamling 1988:1).

Bredden på den byggnadsfria zonen för en 400 kV ledning skall vara minst 38 meter, för en 130 kV ledning skall motsvarande avstånd vara minst 28 meter.

Betydligt större skyddsavstånd bör dock tillämpas mellan kraftledningar - transformatorstationer och bostäder på grund av andra störningar, buller och störningar på telekommunikationen samt befarande hälsorisker av starka elektriska fält.

Kraftföretag har gemensamt tagit fram ett underlag som beskriver vilka nya kraftledningar och stora transformatorstationer som planeras. (Kraftföretagens projektsförteckning 1986). För närvarande planeras inga nya högspänningsledningar inom kommunen.

Torv

Torv som bränsle kan ge Sverige ett betydande tillskott av inhemsk energi och regionalpolitiska utvecklingsmöjligheter. Behovet av "ny" energi är på sikt stort, när beroendet av olja skall begränsas och kärnkraften skall avvecklas. Dock är den osäkra ekonomin det främsta hindret för en torvutvinning.

Kunskaperna om myrar är i allmänhet mycket begränsade, någon heltäckande inventering av myrområden eller torvtillgångar finns inte. Det saknas också en kartläggning av de intressen som drabbas av en eventuell torvtäkt, främst naturvårdsintressen och rennäringen.

För att få bedriva torvtäkt för energiändamål erfordras täktillstånd enligt naturvårdslagen och koncession enligt torvlagen.

Torvtäkter i Dorotea kommun.

Dorotea kommun har koncession för brytning av torv på Långhålsmyran, belägen ca 4,5 km nordost om Mårdsjö.

Koncessionsområdet omfattar ca 319 ha varav ca 140 ha har bedömts vara värd att exploatera. För närvarande pågår ingen täktverksamhet på myren.

B Målsättning

Kommunen finner det angeläget att spara energi varvid bästa möjliga teknik bör tillämpas. Kommunen finner det angeläget att utnyttja torv som bränsle i så hög grad detta är ekonomiskt och praktiskt möjligt. För att hålla möjligheterna till storskalig brytning öppen bör myrar med tillstånd (bearbetningskocession) reserveras för brytning av torv för energiändamål. För närvarande gäller detta för Långmarksflon.

3.5

INDUSTRI, NÄRINGS-LIV

A Beskrivning

Nuvarande förhållanden. Kommunens industri domineras av träindustrier, mekaniska verkstäder och som särställning Polarvagnen.

Dorotea-Sågens industriområde är begränsat med hänsyn till dess läge intill Bergvattenån och järnvägen.

Polarvagnens område är begränsat av dels bebyggelse och dels kraftiga höjdskillnader.

Dorotea Emballage har även de ett begränsat område p g a bebyggelse och järnväg.

Hantverkshuset på kvarteret Bulten har begränsade möjligheter p g a trafikfrågorna och närhet till bostadsbebyggelse.

Inom övriga industriområden finns någorlunda goda möjligheter att expandera.

Tillgängliga områden finns öster Svenska Tält och väster industrihuset där Marcussons idag hyr. Storbergets industriområde har stora markreserver för expansion såväl norr som söder om allmänna vägen.

Framtidsbedömningar

Det kan förmärkas en allmän förändring av industriområdesplaceringar med hänsyn till miljöfrågor m m, vilka inte fick lika stort utrymme i bedömning av geografiska lägen tidigare.

Därför torde nya industriområden behöva ta hänsyn till allmän opinion.

Bedömning av utveckling.

Det är mycket svårt att göra en kvalificerad bedömning avseende nyetablering av industrier i Dorotea. Man bör dock planera tillgång till industrimark utifrån den erfarenhet vi har från de senaste 10 åren. Den visar att vi i Dorotea behöver tillskapa ca 1000 kvm industrihusyta i genomsnitt/år. I denna yta inbegripes även utveckling av befintliga industrier.

Bedömning av utveckling av befintliga industrier.

Dorotea-Sågen torde framgent ha behov av ytterligare industrimark, vilken måste tillgodoses i anslutning till befintlig industri.

Dorotea Emballage Industri AB har redan idag behov av ytterligare industrimark för den yttre hanteringen och detta behov bedöms kvarstå.

Polarvagnen kan man räkna med kommer att ytterligare utvecklas och få behov av ytterligare industri-lokaler och industrimark. Här måste en bedömning göras om detta går att förverkliga inom nuvarande industriområde eller i anslutning därtill. Hantverkshuset kan vara en lösning, även om det innebär trafikrörelser över den allmänna vägen.

Svenska Tält torde inom överskådlig tid inte få ytterligare behov av lokaler och mark.

Specialkarosser har i olika sammanhang diskuterat ytterligare utveckling. Industri med sandwichteknik kan bedömas ha en möjlighet att expandera i Dorotea

Om utvecklingen handlar om enbart industri kan denna ske väster om nuvarande industrihus och därmed inte ligga alltför illa till jämfört med nuvarande lokaler.

Industrierna på Storberget bedöms ha goda utvecklingsmöjligheter. Det gäller i första hand Dorocell AB och Dorotea Vägprodukter. Om Dorocell skulle behöva nya lokaler totalt, bör kommande plan innebära att nya områden med längre avstånd till bebyggelse tas i anspråk. Dessutom är detta en industri som fordrar stora uppläggningsytor på markplanet.

Om Polarvagnens nuvarande planer på fabrik i det pågående industrihuset ej kommer till stånd, kommer dock behovet av denna fabrik att kvarstå, och nya områden är nödvändiga.

De senare kan möjligen med fördel läggas efter Vilhelmina-vägen på mark som kommunen redan idag behärskar.

Utveckling av områdena öster Svenska Tält och öster Safac borde förbehållas verksamheter som har behov av kundkontakter direkt.

Verksamheterna bör inte bestå av tung industri.

I den nya planen bör området söder Storbergets industriområde och söder allmänna vägen läggas in i planen som faktisk istället för som närvarande reserv.

Safac bedöms ej ha behov av ytterligare markområden utöver dagens. Förhållandet för Doroverken är det samma.

SCA Maskinverkstad har framfört behov av nya lokaler. Dessa skulle med fördel kunna läggas inom nuvarande industriområde på Storberget.

Trafikföretagen skall framåt kunna kanaliseras till Storberget där gemensamhetsanläggningar redan inplanerats och byggs. Det kan innebära att något ytterligare industrihus för just den verksamheten kommer att behövas.

Utöver Dorotea samhälle bör arbetsgruppen och byggnadsnämnden söka efter områden inom Lajksjö och Borgafjäll. Det torde vara de orter som inom närmaste 10 åren kan ha möjlighet och behov av sådana verksamheter.

B Målsättning

Kommunen eftersträvar att kunna erbjuda mark lämplig för industriverksamhet, både för utveckling av befintliga industrier och som reserv för framtida nyetableringar.

Framtida industriområden bör utredas, dels öster om Dorotea längs Vilhelminavägen, dels väster om Dorotea längs Borgavägen.

3.6

KOMMUNIKATIONER

3.6.1

Vägar

A Beskrivning

Utvecklingen av vägnätet och vägtransporterna utgör en viktig del av samhällsutvecklingen i stort. Samhället har blivit alltmer beroende av snabba vägtransporter. De framtidsbedömningar som har gjorts visar att både gods och persontransporter på väg kommer att öka kraftigt fram till år 2000.

Underlag

Vägverket är central förvaltningsmyndighet under kommunikationsdepartementet. Regional myndighet är vägförvaltningarna i varje län.

Kommunen omfattas av ett arbetsområde med vägstation och vägmästarekontor i Dorotea.

Vägfrågor regleras i första hand av väglagen och vägkungörelsen. Enskilda vägar behandlas i lagen om enskilda vägar. Vägverket har sammanställt ett underlag om vägar och hur dessa kan behandlas i den kommunala översiktsplanen, "Vägar - underlag för fysisk planering".

Dessutom kan mer detaljerad information erhållas ur vägverkets långsiktiga vägplaner. Vägverket bedriver både ekonomisk planering (hur skall pengarna fördelas) och fysisk planering (var och hur skall vägarna gå).

Översiktsplanen skall bl a redovisa planerade nya vägar, ställningstagande till vägar där riksintresse kan förekomma och riktlinjer för byggelse utmed vägarna.

Vissa särskilt viktiga vägar, "vägar av riksintresse" skall enligt naturresurslagen skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av vägen.

Vägverket har valt att inte slutgiltigt avgränsa riksintressen för vägar. I stället utpekas det vägnät där riksintresse kan komma att hävdas vid en eventuell konfliktsituation.

Vägar i Dorotea kommun.

Vägnätet inom kommunen är väl utbyggt och nyanläggningar av vägar sker mycket sparsamt.

Av vägverkets underlag framgår att riksintresse kan komma att hävdas vid en eventuell konfliktsituation vid väg 88, 90 och 92, för dessa vägar gäller även särskilda regler för att få uppföra nya byggnader mm inom 30 m från vägen (väglagen 48 §).

Inom kommunen pågår för närvarande ett större byggprojekt, Borgafjällsvägen (Väg 1052).

Dessutom planeras ombyggnads- och förstärkningsarbeten på en rad broar inom kommunen. Dessa ombyggnader kommer till största delen att utföras inom befintligt vägområde, eller i omedelbar anslutning till befintligt broläge, och kommer därför inte att ta i anspråk ny mark.

Följande vägbyggnader och broar planeras inom kommunen enligt vägverkets flerårsplan 1987 - 1997.

Väg nr	Objektnamn	Beräknad byggtid
88	Bro Stamsjöån so Granberget	- 91
1052	Tvärsele - Avasjö	89 - 91

1052	Avasjö - Borga	
1054	Delen genom Rajastrand	
1054	Rajastrand - Risbäck	
925	Svanavattnet - Lavsjö	
1051	Väg 1050 - Dorotea	
1052	Bro över Storbäcken	- 92
1052	Bro över Risbäcken	- 92
1051	Bro över Bergvattenån	

Inom kommunen är avståndet längs vägen till intilliggande fjälldalar mycket stort.

Krav har därför rests på tvärförbindelser över fjället. Intresset är särskilt stort att anlägga en ny väg mellan Borgafjäll och Saxnäs i Vilhelmina kommun.

En eventuell ny väg skulle beröra flera viktiga intressen, bl a rennäring, naturvård, friluftsliv samt områden med särskilda hushållningsbestämmelser enligt naturresurslagens 3 kap.

Vilhelmina södra sameby har vid de diskussioner som förts ej haft något att erinra mot en ny väg. Enligt kommunens uppfattning bör tillämpningen av naturresurslagens 3 kap ej utgöra något hinder eftersom en ny väg är en förutsättning för utvecklingen av det lokala näringslivet i Borgafjäll och Saxnäs. Närmare utredning och detaljprojektering får visa om och var en ny väg kan anläggas.

Komunen önskar utreda hur en framtida genomfartsled genom Dorotea samhälle skall kunna utformas. Genomfartsleden bör ha järnvägsgatan som huvudstråk, för anslutningarna till Storgatan både i öster och väster bör nya alternativa sträckningar studeras. I samband härmed bör även nya lokaliseringar av bensinstationerna studeras.

Riktlinjer för bebyggelse utmed allmänna vägar.

Inom ett avstånd av 12 meter från vägområde skall prövning av förhandsbesked och bygglov ske med särskild hänsyn till trafiksäkerhet, miljöstörningar samt till vägens art och brukande.

För väg 88, 90 och 92 gäller motsvarande avstånd 30 meter. Denna rekommendation gäller även för de sk frisktstrianglarna vid korsningar med allmän väg m m.

Riktlinjer för planerade vägar, vägreservat.

Ny bebyggelse eller andra åtgärder som kan påverka möjligheterna att bygga ut den planerade vägen på

avsedd tid kommer normalt inte att tillåtas. Prövning av förhandsbesked och bygglov görs efter samråd med vägförvaltningen.

B Målsättning

Bra vägar med god transportstandard är av avgörande betydelse för kommunens framtida utveckling.

Kommunen kommer att medverka till att upprätthålla en hög/god transportstandard på de allmänna vägarna bl a genom att tillämpa nedanstående riktlinjer för bebyggelse. Kommunen stöder tanken på att riksväg 88 bör ingå i det nationella stamvägnätet/få europavägstatus.

Kommunen vill verka för att en ny väg byggs mellan Borgafjäll och Saxnäs.

Kommunen kommer att utreda sträckningen av ny genomfartsled genom Dorotea tätort.

3.6.2

Personbilstrafik - Lastbilstrafik

A Beskrivning

Personbilstrafik

Personbilstrafiken är av mycket stor betydelse i dagens samhälle med rörlig arbetsmarknad och stor pendling. Avstånden inom Dorotea kommun är stora och huvuddelen av befolkningen är beroende av bilen för att ta sig till arbetsplatsen. Bilen är dessutom nödvändig för inköp av förnödenheter, samt viktig ur fritids- och rekreationssynpunkt. Bilen i glesbygd är alltså mycket viktig för dess befolkning.

Biltrafiken är naturligtvis i hög grad beroende av vägarnas kvalitet och underhåll.

För kommunen och dess invånare är det viktigt att kostnaderna för biltrafiken inte stiger snabbare än övrig pris- och löneutveckling.

Vägarna i kommunen håller i det stora hela god standard och ger en hög trafiksäkerhet. Vägarna är inte särskilt hårt trafikerade och detta har tillsammans med god vägstandard medgett att den högsta tillåtna hastigheten på vägarna har satts relativt högt. Därigenom blir transport kapaciteten på vägarna hög och avstånden i kommunen upplevs lite mindre.

Lastbilstrafik

Lastbilstrafiken domineras av virkestransporter och fjärrtransporter av gods. Fjärrtransporterna av stycke gods och livsmedels-transporter är mycket viktiga för kommunens varu-

försörjning. Genom kortare lagerhållningstider och många varor av färskvarukaraktär har behovet av täta och snabba fjärrtransporter ökat.

Transporten av virke sker, beträffande timmer främst till sågverk inom kommunen, medan massaved fraktas ner till fabriker vid kusten.

Den tunga trafiken sliter hårt på vägnätet och speciellt i tider då nedsatt bärighet råder. Samtidigt ställs krav på tyngre fordon och högre hastigheter för ökad transportkapacitet. Naturligtvis ökar därmed belastningen på vägnätet vid långa transporter.

Ur miljö, energi- och trafiksäkerhetssynpunkt är järnväg det bästa alternativet vad gäller frakter av tungt gods, och framförallt de långa virkes-transporterna.

B Målsättningar

Behovet av ökade anslag till förbättringar och underhåll av vägnätet är stort.

Lastbilstransporterna har ett stort värde för invånarna i kommunen. För att kunna upprätthålla och höja transportkapaciteten bör vägarnas underhåll ökas. Bärigheten på både vägar och broar bör förbättras. Ett flertal broar inom kommunen har för låg bärighet för stora lastbilsekipage.

3.6.3

Kollektivtrafik

I Västerbottens län är Länstrafiken i Västerbotten AB huvudman för den regionala, lokala och inter-regionala kollektivtrafiken. Skolskjutstrafiken har kommunerna som huvudmän.

Linjetrafik

Med linjetrafik avses trafik som utföres oberoende av om beställning inkommit eller ej, p g a fast trafikuppgift exempelvis skolbarntransport, posttransport eller dylikt.

Olika trafikutövare bedriver linjetrafik med buss. Linjenätet är huvudsakligen riktat mot tätorten Dorotea. Av de olika trafikutövarna har Postverkets diligenstrafik den mest omfattande verksamheten.

Arbetsresor

Förutsättningarna för upprätthålla verksamheten med arbetsresor Svanavattnet-Dorotea kvarstår.

Det borde finnas underlag för arbetsresor också från kommunens västra del Ormsjö, Avaträsk och Högländ. Tidigare undersökningar har dock visat att intresse för kollektiva resor är litet.

Kompletteringstrafik

Med Ringbilen (kompletteringstrafik) avses sådan trafik som syftar till att ge befolkningen inom utpräglat glesbyggda områden viss minimiservice ifråga om kommunikationer. Ringbilstrafiken kan etableras inom områden som saknar reguljär trafik eller som på grund av uttunning av trafikunderlaget förlorat tidigare bedrivna linjetrafik. Den utförs i regel med lättare fordon och kan bedrivas som matartrafik till busslinje med förbindelse till kommuncentrum, närserviceort och dylikt eller direkt till sådan ort.

Ringbilstrafiken är efterfrågestyrd, vilket innebär att trafik endast utföres om förhandsbeställning föreligger. Beställning sker hos respektive trafikutövare senast dagen före resdagen. Avgångstid från respektive kompletteringstrafikområde bestäms av trafikutövaren. Beställningsrutinen innebär att möjlighet finns för samordning av kompletteringstrafiken med de turer som utförs för passagerare som är färdtjänstberättigande.

Efterfrågestyrd kompletteringstrafik med taxifordon erbjuds för närvarande inom sex trafikområden i kommunen. Taxan är densamma som för linjetrafik.

Skolskjutstrafik

Skolskjutsarna är till stor del samordnade med linjetrafiken. Det finns även ett antal turer med taxifordon direkt till/från skolorna.

Skolskjutsarna bidrar till att finansiera olönsam linjetrafik och är en förutsättning för driften av vissa linjer.

Färdtjänst

Personer som p g a sitt handikapp har väsentliga svårigheter att utnyttja kollektiva transportmedel har rätt att utnyttja färdtjänst. Färdtjänsten skall i huvudsak omfatta resor inom Dorotea kommun.

I färdtjänsten ingår även riksfärdtjänst för längre resor inom landet, vilket innebär att socialnämnden betalar resor till anslutningsfärdmedel och eventuella resor på ankomstorten.

Flygtrafik

Kommunen har ingen egen flygplats. Närmaste flygförbindelse finns sedan i september -87 i Vilhelmina 5 mil norr om Dorotea, vilket alltså i avstånd inte är längre än mellan Arlanda och Nacka kommun, men i tid betydligt kortare. Flygets etablering i grannkommunen betyder mycket även för Dorotea. För tillresande blir norrlands inland tillgängligare.

Ett mindre flygtråk finns vid Risnäset visst privatflyg förekommer sommartid. I samband med planläggningen av ytterligare industrimark i närheten bör även studeras om flygstråket kan iordningställas så att det får accetabel standard för taxiflyg, privatflyg mm.

Utförligare beskrivning av kollektivtrafiken återfinns i Trafikförsörjningsplan för Dorotea kommun 1989/90 (bilaga).

B Målsättning

Kommunen eftersträvar

- att samordna linje- skolskjutstrafik och kompletteringstrafik på ett sådant sätt att största möjliga trafiktäthet kan erbjudas till rimliga kostnader.

- att upprätta en minimistandard av kollektiv trafik innebärande att befolkningen i de större byarna dagligen kan färdas till och från Dorotea centralort. Befolkningen i de glesare befolkade kommundelarna bör kunna färdas till och från Dorotea centralort var tredje dag.

3.6.4

Tågtrafik

A Beskrivning

Persontrafiken på inlandsbanan består för närvarande av 6 dagliga motorvagnståg, 3 i nordlig riktning mot Storuman och 2-3 i sydlig riktning mot Östersund. Persontrafiken har en god resandetäthet sommartid men under höst och vinter är passagerarantalet lågt.

Godståg trafikerar dagligen Dorotea och transporterar mycket tungt gods. Dominerade gods är timmer/massaved samt sågade trävaror och plastprodukter. Godstrafiken har en stabil marknad.

Underlag

Statens järnvägar delades den 1 juli 1988 i två helt skilda företag, Banverket och Affärs-SJ.

Banverket har till uppgift att bevaka att järnvägens infrastruktur beaktas på lämpligt sätt i den fysiska planeringen. Banverkets norra region med säte i Luleå administrerar planfrågor i Dorotea kommun.

Inom SJ ansvarar fastighetsdivisionen för plan- och fastighetsfrågor. Region Nord med kontor i Sundsvall omfattar bl a Dorotea kommun. Hur järnvägens intresse bör beaktas i översiktsplanen framgår av Banverkets rapport:

"Planeringsunderlag för fysisk planering" upprättat i mars 1987.

Enligt banverkets nu gällande investeringsplaner kommer inga större om- eller tillbyggnationer att göras på inlandsbanan inom kommunen.

Plankorsningar utgör för närvarande järnvägens största säkerhetsproblem. Medel att systematiskt förbättra dessa är starkt begränsade, endast punktinsatser på särskild olycksdrabbade ställen kan göras. Det är därför synnerligen viktigt att säkerheten ej försämras ytterligare genom olämpliga väg- och gatulösningar över järnvägen.

Ny bebyggelse bör inte lokaliseras närmare järnväg än 50 m, på grund av de störningar som järnvägen kan ge upphov till i form av buller, vibrationer m m. Nybyggnadsärenden och andra trafikalkstrande verksamheter bör bedömas restriktivt om de förutsätter en trafikförsörjning via enskild väg som korsar järnvägen.

Inlandsbanans sträckning genom kommunen har bedömts vara av så stort värde i ett riksperspektiv att den är av riksintresse enligt naturresurslagens 2 kap 8 §.

Inlandsbanans öde diskuteras för närvarande flitigt. Det är ännu osäkert i vilka former trafiken kommer att drivas i framtiden. Kommunerna invid inlandsbanan har bildat en intresseförening som gått ut med anbudsfrågan till olika trafikföretag avseende persontrafik på inlandsbanan efter juli 1991.

B Målsättning

Inlandsbanan är en livsnerv som kommunen vill slå vakt om. Inlandsbanan har av staten bedömts vara av så stort värde ur ett riksperspektiv att den är av riksintresse enligt naturresurslagen. Fortsatt trafik på inlandsbanan bör även i framtiden garanteras av staten eftersom inlandsbanan är en av förutsättningarna för en positiv utveckling av näringslivet, inte bara i Dorotea kommun, utan också för hela Norrlands inland. Inlandsbanan har även stor betydelse för totalförsvaret.

Godstrafiken på järnväg är betydelsefull, och bör öka i förhållande till landsvägstransporter. Transporter av tungt och farligt gods bör i större utsträckning ske på järnväg, då detta ger en rad samhällsekonomiska fördelar.

Turisttrafiken har under senare år fått allt större omfattning, och har goda möjligheter att utvecklas till en stor turistattraktion. Kommunen bör förbättra för dessa passagerare med aktiviteter och logi vid uppehåll i Dorotea.

3.6.5 Tele-kommunikationer

A Beskrivning

Samhället blir alltmer beroende av säkra telekommunikationer. Genom radio, television, telefon och data-kommunikationer, kan information i tal, skrift och bilder snabbt överföras över stora avstånd.

Via digitalisering ökas teletrafikens tillförlitlighet, möjligheter och snabbhet.

Möjligheten att snabbt överföra information är förutom att det underlättar arbetet mycket viktigt ur säkerhetssynpunkt. Möjligheten att snabbt tillkalla exempelvis räddningspersonal kan rädda liv. Även radiotjänsterna utökas vilket gäller både rundradio och mobilradio.

För att kunna upprätthålla goda telekommunikationer krävs möjlighet att ta mark och vatten i anspråk. Det gäller exempelvis område för ledningar och platser lämpade för master och stationer.

Vissa av televerkets ledningar har bedömts vara av så stort värde ur ett riksperspektiv att de är av riksintresse enligt naturresurslagens 2 kap 8 §.

Inom Dorotea kommun gäller detta för de befintliga ledningarna som är förlagda längs med inlandsbanan, respektive väg 354 från Dorotea till kommungränsen mot Åsele kommun.

B Målsättning

Kommunen är angelägen att erhålla och bevara goda telekommunikationer. Kommunen kommer att underlätta för televerket vid ändringar eller nyanläggningar av teleanläggningar. Särskild hänsyn skall tas till rikskablar och radiolänstråk, vid detaljplaneläggning, bygglov och andra åtgärder som kan påverka dessa. Kommunen skall verka för att åstadkomma bättre tele-kommunikationer i hela kommunen.

3.7

AVLOPP OCH AVFALLSHANTERING

A Beskrivning

Avlopp

De flesta hushållen i kommunen är anslutna till kommunala avloppsanläggningar.

Kommunala reningsanläggningar finns i Avasjö, Borga, Dorotea, Risbäck och Svanabyn. Samtliga anläggningar är utrustade för kemisk fällning av avloppsvattnet.

Reningsgraden är ca 60% för BS7 och 90% för fosfor. Den sammanlagda anslutningskapaciteten är ca 3 900 personer.

Hushållen i glesbygden har enskilda anläggningar av varierande utförande.

Framtida utbyggnad av avloppsreningsanläggningar och ledningsnät erfordras i :

- Lavsjö
- Högländ
- Ormsjö
- Avaträsk
- Laiksjö

I alla områden ovan har verksamhetsområde för kommunalt vatten- och avloppsanläggning bestämts. Inom dessa verksamhetsområden har fastighetsägarna rätt att påfordra anslutning samtidigt som kommunen kan kräva att fastighetsägaren ansluter sig.

Där fastigheter inte är anslutna till kommunala vatten- och avloppsnätet har dessa egna enskilda anläggningar. Vanligen utförs en mindre avloppsreningsanläggning med slamavskiljare och markbädd/infiltrationsanläggning. En riktig sådan medger i de flesta fall tillräcklig rening.

På en del platser är enskilda anläggningar bara möjliga med slamtank. Slamtankar och slamavskiljare töms av kommunen mot avgift.

Fortfarande finns det fastigheter som saknar eller har avloppsreningsanläggning av mycket enkel typ. Dessa fastigheter kan lokalt orsaka miljöproblem med dålig lukt och övergödning.

B Målsättning

Ny bebyggelse som lokaliseras inom verksamhetsområde för kommunal avloppsanläggning skall anslutas till denna.

På landsbygden bör enskild anläggning med slamavskiljare och markbädd/infiltrationsanläggning utföras. Användandet av slamtank bör i möjligaste mån undvikas beroende på de höga kostnader tömningarna åsamkar kommunen.

Vidare anser kommunen att där enskilda avloppsanläggningar saknas eller är av undermålig typ ska dessa succesivt anläggas eller förbättras.

Avfallshantering

A Beskrivning

Nuvarande avfallshantering består av:

- Avfallsupplag/bränngröpar
- Slamlaguner

Vissa typer av avfall betraktas som miljöfarligt. Det gäller exempelvis giftrester, oljor och tungmetaller.

Kommunen är enligt 4 § renhållningsförordningen skyldiga att ombesörja bortforsling av miljöfarligt avfall.

Inom Dorotea kommun finns möjlighet att omhänderta miljöfarligt avfall.

Miljöfarligt avfall från hushållen tas om hand gratis av kommunen medan industrin från betala omhändertagandet.

Framtida avfallshantering

Det finns behov av en ny deponerings/anläggning för sopor i närheten av Dorotea. Flera olika platser har under lång tid diskuterats. Mark bör reserveras för detta ändamål.

B Målsättning

Mark för ny deponeringsanläggning för sopor bör reserveras i närheten av Dorotea. Fortsatt utredning får visa lämplig lokalisering.

3.8

MARKRADON

A Beskrivning

Berggrunden i Dorotea kommun består bl a av granit, gnejs och alunskiffer. Dessa bergarter innehåller uran och avger därmed radongas. Det är främst området från Risbäck mot sydöst som består av dessa bergarter.

Radongasavgången från marken i dessa områden bestäms dels av jordarternas innehåll av vittrat berggrundsmaterial dels av jordarternas kornstorlek. Grovkorniga jordarter släpper lättare igenom radongas från berggrunden. Stickprovsmätningar av radon i bostäder som utförts i februari 1989 visar på förhöjda radondotterhalter orsakade av markradon. Radondotterhalter på 70 - 105 Bq/m³ luft har uppmätts i trähus. Dessa värden kan jämföras med gränsvärdet för sanitär olägenhet, 400 Bq/m³, samt gränsvärdet som gäller vid nybyggnad, 70 Bq/m³. Gränsvärdet för sanitär olägenhet kommer troligen att sänkas inom en snar framtid.

De utförda mätningarna visar att risken för markradon måste beaktas vid lokalisering av bostäder. Risken för markradon är störst där jordarterna är genomsläppliga samt där jordlagren över berggrunden är tunna.

B Målsättning

Kunskaperna om radon är ofullständiga. Kommunen skall ta fram en översiktlig kartläggning av var avgången av radon från marken är så stort att gränsvärdena kan komma att överskridas.

3.9

NATUR, KULTUR OCH MILJÖVÅRD

3.9.1

Naturvård

A Beskrivning

Ekologiskt känsliga områden

Naturresurslagen innehåller ett generellt krav på att beslut om mark och vatten ska fattas utifrån en ekologisk grundsyn. Enligt 2 kap 3 § NRL skall områden som är särskilt känsliga från ekologisk synpunkt skyddas mot åtgärder som kan skada naturmiljön. Exempel på sådana områden kan vara, områden med instabila produktionsförhållanden och ogynsamma förutsättningar för återväxt, områden med utrotningshotade växt- och djurarter samt områden som är särskilt ömtåliga eller inrymmer särskilda ekologiska värde. Länsstyrelsen har till uppgift att förse kommunen med ett underlag som beskriver ekologiskt känsliga områden. Kommunen saknar ännu sådan underlag. Det är kommunens förhoppning att ett underlag om ekologiskt känsliga områden kan komma att behandlas vid en framtida revidering av översiktsplanen.

Inom kommunen finns många områden av stort värde för naturvård utan att vara av riksintresse enligt naturresurslagen. Områden av riksintresse beskrivs i avsnitt 5. Flera av de nedan förtecknade områdena kan eventuellt innefattas i s.k ekologiskt känsliga områden enligt naturresurslagen.

Domänreservat: Domänverket har sedan lång tid tillbaka internt skyddat vissa värdefulla naturområden s k domänreservat. Inom kommunen finns:

- * Norra Borgafjälls bestående av kalvfjäll och fjällbjörkskog, fjällbarrskog och produktiv skogsmark.
- * Rödingsjön, S Borgafjäll.
Till största delen bestående av myr och produktiv skogsmark.
- * Arksjöberget 4 km O Risbäck.
Till största delen bestående av myr och produktiv skogsmark.
- * Rönnerberget (Låjtavare).
10 km S-SV om Högländ.

Urskogsliknande granskog.

- * Kalvtjärnarna sydost om Dabbnäs.
Besläende av huvudsakligen produktivon skogsmark
delvis kalkpåverkade.
- * Grabboksjöberget 3,5 km O-NO Skalberget.
Storgran.

Områden med ovanlig flora:

- * Arksjöberg 5 km SO om Risbäck.
Brant sluttning söder om domänreservatet.
- * Nybodarna. 10 km S-SO Högland.
F d fäbod med ovanlig flora.
- * Månsberget. 21 km NV Dorotea.
Sydväxtberg.
- * Klippfäbodarna. 10 km O-NO Västra Ormsjö.
- * Råbäcken. 2 km NV Östra Ormsjö.
Växtlokal med intressant flora.

Områden av geologiskt intresse:

- * Bellvikssjön. 12 km V Dorotea.
Markerad rullstensås.
- * Onbäcken. 13 km S-Sv Högland.
Kanyon i svart skiffer.

Våtmarker - vattendrag - sjöar:

- * Blomstermyran. 8 km V Östra Ormsjö.
Rikkärr med mycket rik flora.
- * Stamsjöån. 18 km O-NO Dorotea.
Stora översvämningmarker, rikt fågelliv.
- * Lillån - Saxån. S Rajastrand.
Flodpärlmussla.
- * Fjällån. NO Dorotea.
Rik vegetation, fiskeintresse.
- * Mellan-Rissjön.
Referenssjö i Länsstyrelsens kalkningsprogram.

Dessutom har ett 20-tal våtmarker, runt Dorotea tätort i Länsstyrelsens våtmarksinventering bedömts vara särskilt värdefulla ur naturvårdssynpunkt.

B Målsättning

Kommunen kommer att beakta de ovan uppräknade områdenas naturvärden vid bedömningen av alla ärenden där dessa kan komma att påverkas negativt.

3.9.2 Kulturminnesvård

A Beskrivning

En heltäckande kulturhistorisk inventering bör ske för att upprätta ett program för kulturminnesvård. Ett kulturminnesvårdsprogram för Dorotea kommun bör innehålla en förteckning över kulturhistoriskt värdefull bebyggelse, med beskrivning och fotografi av varje inventerad fastighet.

I programet bör också ingå en historiskt beskrivande del, karaktäristisk av miljöer samt kartredovisning av värdefulla miljöer och objekt. Även de ca: 300 kända fornlämningarna i kommunen bör finnas med.

Kulturminnesvårdsprogrammet bör då det är färdigt och antaget av kommunfullmäktige inarbetas i översiktsplanen.

Redan nu innan inventeringen är påbörjad finns ett stort antal objekt som kan redovisas i översiktsplanen.

1. Lajksjö by riksintresse (redovisas under avsnitt 5)
2. Granliden, fäbod område
3. Arksjödammen, Storbäck
4. Strömbomtornet, Dorotea
5. Helmer Grundströms hem, Svanabyn
6. Risbäck Kyrka, Prästgård skola
7. Arksjö 1:26, Risbäck Risslens gård
8. Risbäck 1:8, Västsjö
9. Risbäck 1:9, Västsjö
10. Sandvik
11. Högland 2:16, fd Handelsbod, kalkugn
12. Långsele 1:61, fd handelsbod m m
13. Högland kapell
14. Högland såg
15. Sutme samevistelse
16. Stolviken
17. Hotell Borgafjäll
18. Borgafjälls kapell
19. Avasjö 1:245, Borgafjäll
20. Rissjö 1:2
21. Stridsberg
22. Karlsborg
23. Lövberg
24. Söderfors 2:9 Rajastrand
25. Söderfors 2:3 Mårtensgården
26. Lillånäs 1:4, 1:5
27. Granberget 1:4
28. Brännliden
29. Båtas 1:3
30. Storselekojan
31. Svansjön, Lill-Månkasvallen
32. Brännåker

Till detta kommer 34 objekt i Dorotea samhälle efter en inventering gjord av Västerbottens museum 1977 ("Kulturhistorisk beskrivning av bebyggelsen i Åsele, Dorotea och Fredrika täorter"). Rapporten bör revideras.

Ovan uppräknade objekt och miljöer är inte fullständiga. Först när en inventering i kommunens nedre del är gjord och sammanställd med historiskt intresse och värde inom kommunen.

B Målsättning

En heltäckande kulturhistorisk inventering bör ske i syfte att upprätta ett program för kulturminnesvård i kommunen.

3.9.3 Miljövård

A Beskrivning

Miljöfarlig verksamhet i kommunen

Miljöfarlig verksamhet definieras i miljöskyddslagen som användning av mark, byggnad eller anläggning på sätt som kan medföra störningar i omgivningen. Störningarna kan vara förorening av mark, vattenområde och grundvatten eller störning genom luftförorening, buller, skakning etc.

Dorotea kommun har relativt få miljöstörande verksamheter. Följande verksamhetstyper finns för närvarande:

- Avfallsupplag
- Avloppsreningsverk
- Övriga avloppsanläggningar, 15 st(ej enskilda)
- Mottagningsstation för miljöfarligt avfall
- Sågverk
- Plastindustri
- Verkstäder
- Bensinstationer
- Skrotupplag
- Skjutbanor
- Grustäkter
- Krossverk
- Vägar
- Skogsbruk
- Energiproduktion

Luft

En stor del av luftföroreningarna i kommunen kommer utifrån och bidrar bl a till försurning av mark och vatten. Även andra luftföroreningar som t ex kvicksilver tillförs utifrån.

Luftföroreningskällor inom kommunen är:

- Oljeeldning: försurande (SO₂)
- Fastbränsleeldning: kolväten, Hg, Cd

- Söpfungförbränning: SO₂, NO_x, Hg, Cd, klorerade kolväten
- Biltrafik: NO_x, CO, kolväten, bly
- Plastindustrier: pentangas

Luftkvaliteten i Dorotea tätort upplevs av många som dålig under vinterhalvåret främst vid vissa väderlekstyper. Orsaken är sannolikt en ogynnsam topografi i kombination med utsläpp från trafik och från eldning med fasta bränslen.

Tomgångskörning mer än tre minuter är förbjuden inom tätorten.

Miljö- och hälsoskyddsämnden godkänner endast miljögodkända braskaminer och liknande.

Vatten

Ytvatten och grundvatten påverkas av olika föroreningar. Utifrån kommande luftföroreningar orsakar bl a försurning av mark och vatten.

Fortlöpande försurningsprover tas i kommunens vatten. Försurningsläget redovisas på bilaga x. En kalkningsplan som redovisar vilka vatten som är mest skyddsvärda mot försurningen samt reglerar fortsatt försurningsövervakning är under utarbetande.

Föroreningskällor inom kommunen är:

- Avloppsreningsverk
- Enskilda avloppsanläggningar
- Avfallsupplag, slamlaguner
- Skogsbruk, markberedning, dikning, gödsling
- Sågverk
- Grustäkt, stenkross, asfaltverk
- Dagvatten från tätort

Avloppsreningsverken och avfallsupplaget i Dorotea tätort samt dessa anläggningars recipienter kontrolleras genom omfattande kontrollprogram.

Avloppsreningsverkens funktion kontrolleras genom analyser av inkommande och utgående vatten. Samtliga verk i kommunen fungerar bra och uppfyller kraven på reningseffekt. I recipienten tas prov uppströms och nedströms utsläppet. Dessa prover visar på liten påverkan. När det gäller Bergvattenån och Korpån som är recipienter för Dorotea respektive Avasjö avloppsreningsverk noteras förhöjda bakterie- och kvävehalter nedströms verken.

Avfallsupplaget i Dorotea tätort kontrolleras genom att grundvattnet provtas i fyra punkter runt upplaget samt två punkter i Bergvattenån. I grundvattnet analyseras de typiska ämnena för lakvatten samt tungmetaller. De provpunkter som ligger rakt nedanför upplaget visar på viss lakvattenpåverkan. Inga förhöjda tungmetallhalter har påvisats.

Cesium

Kärnkraftsolyckan i Tjernobyl drabbade som bekant även Dorotea kommun i form av radioaktivt nedfall. Den mest påtagliga effekten är höga cesiumhalter i ren och fisk.

När det gäller fisk finns de högsta halterna i den nordvästra och den sydöstra delen av kommunen. Halter på mellan 10 000 och 20 000 Bq/kg har påvisats i vissa fall. De analyser som gjorts under 1989 tyder dock på en nedåtgående trend. Genomsnittliga cesiumhalter 1989:

- Abborre: 3 600 Bq/kg
- Gädda: 3 300 Bq/Kg
- Röding: 950 Bq/Kg
- Sik: 1 400 Bq/Kg
- Öring: 1 200 Bq/Kg

Kvicksilver i fisk

Förhöjda kvicksilverhalter i fisk orsakas främst av nedfall av luftburet kvicksilver. Halten är även beroende av sjöns känslighet som bl a kan kopplas till pH-värdet. Ju surare vatten desto högre kvicksilverhalt.

Konsumtion av fisk med höga kvicksilverhalter kan ge skador på centrala nervsystemet. Därför svartlistas sjöar och vattendrag där gädda innehåller mer än 1 mg kvicksilver per kilo fisk. Fisk från sådana vatten bör ej ätas och det är förbjudet att sälja eller ge bort fisk från svartlistade vatten. Fisk innehållande kvicksilver mellan 0,2-1,0 mg Hg per kg fiskkött bör ej ätas mer än en gång per vecka.

I Dorotea kommun har hittills gädda från tre vatten analyserats på kvicksilver:

- Avaträksjön: 0,75 mg Hg/kg
- Laiksjön: 0,78 mg Hg/kg
- Långseleån: 0,27 mg Hg/kg

Tillsyn

Från och med den 1 juli 1989 är miljö- och hälsoskyddsnämnden tillsynsmyndighet för alla miljöstörande verksamheter utom de som är tillståndspliktiga.

Tillsynsansvaret har tidigare legat på länsstyrelsen som dock har kvar tillsynen över tillståndspliktiga verksamheter.

Denna tillsyn kan tas över av miljö- och hälsoskyddsnämnden och detta kommer sannolikt att ske i Dorotea.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden tar också över handläggningen av anmälningsärenden enligt miljöskyddslagen.

Tillsynens syfte är att begränsa och förebygga störningar från miljöfarlig verksamhet.

Bakgrunden till dessa förändringar är ett riksdagsbeslut våren 1988 om förändringar i miljöskyddslagen och miljövårdens organisation i syfte att förbättra miljötillsynen.

För Dorotea kommun innebär detta att miljö- och hälsoskyddsnämnden har tillsynsansvaret för all miljöfarlig verksamhet utom följande:

- Dorotea-Sågen
- Dorotea Emballage
- Avfallsupplag och slamlaguner som tillförs mer än 50 ton avfall per år
- Polarvagnen AB

B Målsättning

Vid all etablering av verksamheter som kan vara miljöfarliga ska samråd ske i ett tidigt skede med miljö- och hälsoskyddsnämnden eller länsstyrelsens miljövårdsenhet.

Luftvård

För Dorotea tätort måste luftkvalitén beaktas vid tillkommande bebyggelse och andra verksamheter som kan påverka luftkvalitén negativt genom att:

- använda el-, mark- och vattenvärme i stället för förbränningskällor (olja, ved mm)
- i trafikplaneringen beakta detta problem och arbeta för en förbiledning av den tunga trafiken
- använda bästa miljömässiga teknik vid eldning med olja och fasta bränslen

Vattenvård

Kvaliteten på vattnet i sjöar, vattendrag samt grundvatten ska skyddas och om möjligt förbättras genom att:

- skogsgödsling inom försurningskänsliga områden undviks
- avverkning, markberedning, och dikningsföretag nära sjöar och vattendrag sker i samråd med kommunen
- skogsbruksåtgärder inom tillrinningsområden för

kommunala och gemensamhetsanläggningar för dricksvatten sker i samråd med kommunen.

- skogsbruksåtgärder inom tillrinningsområden för enskilda vattentäkter sker i samråd med huvudman för vattentäkten
- tippning av snö ej sker så att smältvattnet rinner ut i något vattendrag
- bristfälliga avloppsanläggningar förbättras

Vid lokalisering av bostadsbebyggelse ska lämpligt skyddsavstånd beaktas till: industriell verksamhet, bullrande verksamhet, lantbruk och högspänningsledning.

3.10

SKOLOR

Beskrivning

Dorotea kommun driver skolor på fyra olika platser i kommunen. Undervisningen omfattar endast grundskolan, gymnasieskola anordnas ej i kommunen.

Centralskolan i Dorotea består av årskurserna 1 - 9. Eleverna till grundskolans högstadium, d v s klass 7 - 9 kommer från hela kommunen. Elevantalet för läsåret 89/90 är totalt 288.

Svanaby skola omfattar årskurserna 1 - 6, elevantal för läsåret 88/89 32, Ormsjö skola omfattar årskurserna 1 - 6, elevantal för läsåret 89/90 16.

Om inte antalet elever vid Ormsjö skola ökar, kommer skolan inte att kunna drivas med statsbidrag i nuvarande omfattning efter läsåret 89/90. Om skolan läggs ned kommer eleverna att gå i Centralskolan i Dorotea.

Risbäcks skola omfattar årskurserna 1 - 6, elevantal för läsåret 89/90 36.

Vid Risbäcks skola mottages även elever som bor i Storjola inom Strömsunds kommun. För närvarande finns inga barn i skolåldern i Storjola.

Kommunal vuxenutbildning och grundutbildning för vuxna förlägges till skolenheter inom grundskolan, i första hand Centralskolan. S k "uppdragsutbildning" kan förekomma där komvux då anordnar kurser för Länsarbetsnämndens eller annan uppdragsgivares räkning mot ekonomisk ersättning.

Lokalbehov: Det finns för närvarande inte behov av ytterligare undervisningslokaler. Däremot behöver högstadiets lokaler byggas om för att undervisningen skall kunna bedrivas enligt läroplanens intentioner. Ändrade arbetsformer och nytt avtal

medför att lärarna skall vara bundna till skolan viss tid utöver undervisningstid. Det behövs därför ett antal arbetsrum för lärare så att avtalet kan efterlevas.

Skolskjutsar och inackordering.

Kommunen skall för eleverna i grundskolan kostnadsfritt anordna skolskjuts om sådan behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden m m.

Skolskjutsar i Dorotea kommun anordnas i första hand genom nyttjande av befintlig linjetrafik. I kommunens trafikplanering måste därför så långt möjligt en samordning ske med även skolans skjutsbehov, schematider etc. Skolskjutsningen innebär därmed också en förstärkning av trafikunderlaget för linjerna. I övrigt utföres skolskjutsning genom upphandling och avtal med taxiföreningen eller andra trafikutövare eller genom annan anordning, t ex genom utlämnande av s k "självskjutser-sättning".

Kommunen har också skyldighet att utan extra kostnader för eleven anordna tillfredsställande inackordering för elever i grundskolan, när de måste bo utanför det egna hemmet. Inackordering sker i enskilda hem.

B Målsättning

Goda möjligheter till skolgång och utbildning inom rimliga avstånd är av stort intresse för kommunens innevånare. Kommunen avser att behålla nuvarande skolor så länge det är praktiskt och ekonomiskt möjligt. Kommunen bör verka för att få viss gymnasieutbildning förlagt till Dorotea.

PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR (A) SAMT MÅLSÄTTNING FÖR BEBYGGELSE

4.1

MARK FÖR BEBYGGELSE

Den mark som kan bli aktuell för framtida bostadsbebyggelse ligger till största delen inom de områden där översiktsplan i större skala föreslås bli upprättad, Dorotea tätort och Borgafjäll. Dessa områden beskrivs nedan under områdesredovisningar.

Ny bebyggelse i Risbäck styrs av detaljplaner. I Svanabyn, Lavsjö, Lajksjö, Avaträsk, Högland, Västra Ormsjö och Rajastrand bör lokalisering av ny bebyggelse ske med stöd av en enkel planutredning.

Bostadsbebyggelse utanför dessa byar kan komma till stånd efter särskild prövning. Följande faktorer ingår i bedömning om ett byggnadsföretag skall tillåtas eller ej. Tomtplatsens lämplighet vad gäller vatten- avloppsförsörjning, utfart, landskapsbild mm. Men även de kommunalekonomiska konsekvenserna av det planerade byggnadsföretaget kan påverka beslutet t ex, avstånd till väg med bestående kollektivtrafik. En bedömning av kreditvärdet är också av stor betydelse eftersom kommunen står för borgensåtagande för statsbelånade bostadshus.

Fritidsbebyggelse

I Avasjö och Borga finns detaljplaner samt i Lavsjön en dispositionsplan som skall styra lokaliseringen av fritidsbebyggelse.

Fritidsbebyggelsen kan med fördel lokaliseras till vissa jordbruksbyar för att därigenom förstärka serviceunderlaget i byn. Detta bör ske med varsamhet att byns karaktär kan bibehållas.

Även i kommunens glesbyggdsområden kommer fritidsbebyggelse att tillåtas, även i mindre grupper (3-6 fritidshus) utan detaljplan, men med en enkel planutredning som bedömningsunderlag.

Utformningen av den tillkommande bebyggelsen bör ägnas stor omsorg och anpassas till den lokala byggnadstraditionen. Detta gäller särskilt när den tillkommande bebyggelsen söker sig till känsliga kulturmiljöer eller öppet landskap.

A Målsättning

Lokalisering av ny bebyggelse inom Dorotea tätort, Borgafjällsområdet samt Risbäcks by skall ske med stöd av detaljplan. Inom Lajksjö by skall bebyggelsen regleras med stöd av områdesbestämmelser.

I Svanabyn, Lavsjö, Avaträsk, Högland, Västra Ormsjö och Rajastrand kan ny bebyggelse tillåtas med stöd av en enkel planutredning.

Byggnadsnämnden skall dock alltid samråda med kommunstyrelsen vad gäller borgensåtagande för stadsbelånade hus.

Enkel planutredning kan även användas när det gäller lokalisering av mindre grupper av fritidsbebyggelse (3 - 6 fritidshus) i glesbygdsområdena. Vid större grupper av fritidshus skall detaljplan utarbetas.

4.2

OMRÅDESREDOVISNING DOROTEA

A Beskrivning

För Dorotea tätort föreligger ett behov att redovisa översiktsplan i större skala än för övriga delar av kommunen. För centralorten finns en områdesplan som upprättats av Västerbottenskommunernas arkitekt- och byggnadskontor 1985 och reviderats i september 1986. Planen har antagits av kommunfullmäktige 1986-11-24 och utgör ett handlingsprogram för efterföljande bebyggelse- och verksamhetsplanering i tätorten.

När områdesplanen upprättades gällde den gamla byggnadslagstiftningen, numera gäller sedan den förste juli 1987 plan- och bygglagen. Områdesplanen är ändå i huvudsak aktuell och uppfyller de krav på formell hantering, med samråd, utställning m m som krävs av en översiktsplan enligt plan- och bygglagen. Områdesplanen bör kompletteras med redovisning av.

- A Ny genomfartsled genom Dorotea skall utredas.
- B Utvidgning och upprustning av campingplatsen.
- C Behov av mer bostäder i centrala delar av tätorten.
Möjligheterna att förtäta bebyggelsen bör undersökas.
- D Nya industriområden bör utredas.

E Område för ny lift och nya pister (Avasaxa - Långtjärn).

Dessa åtgärder redovisas även på karta. Områdesplanen kommer med dess kompletteringar att gälla som fördjupad översiktsplan.

B Målsättning

Kommunen kommer att tillämpa områdesplan för Dorotea som översiktsplan för tätorten. Förutsättningar för bebyggelse regleras närmare i befintliga detaljplaner. Inom områden som ej omfattas av detaljplaner kan frågor om ny bebyggelse i allmänhet ej avgöras förrän kommunen fått utreda konsekvenserna i en detaljplan/-planutredning.

Kommunen bör förvärva mark för framtida bostadsbebyggelse. Även mark lämplig för industri bör förvärvas.

FINNS AV MERA BOSTÄDER
 I RÅLA DELAR AV
 STEN. TÄTARE BEBYGGELSE
 UNDERSÖKAS.

OMRÅDESPLAN FÖR DOROTEA

DOROTEA KOMMUN

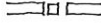

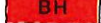

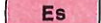

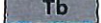

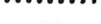
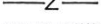
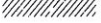

VAB

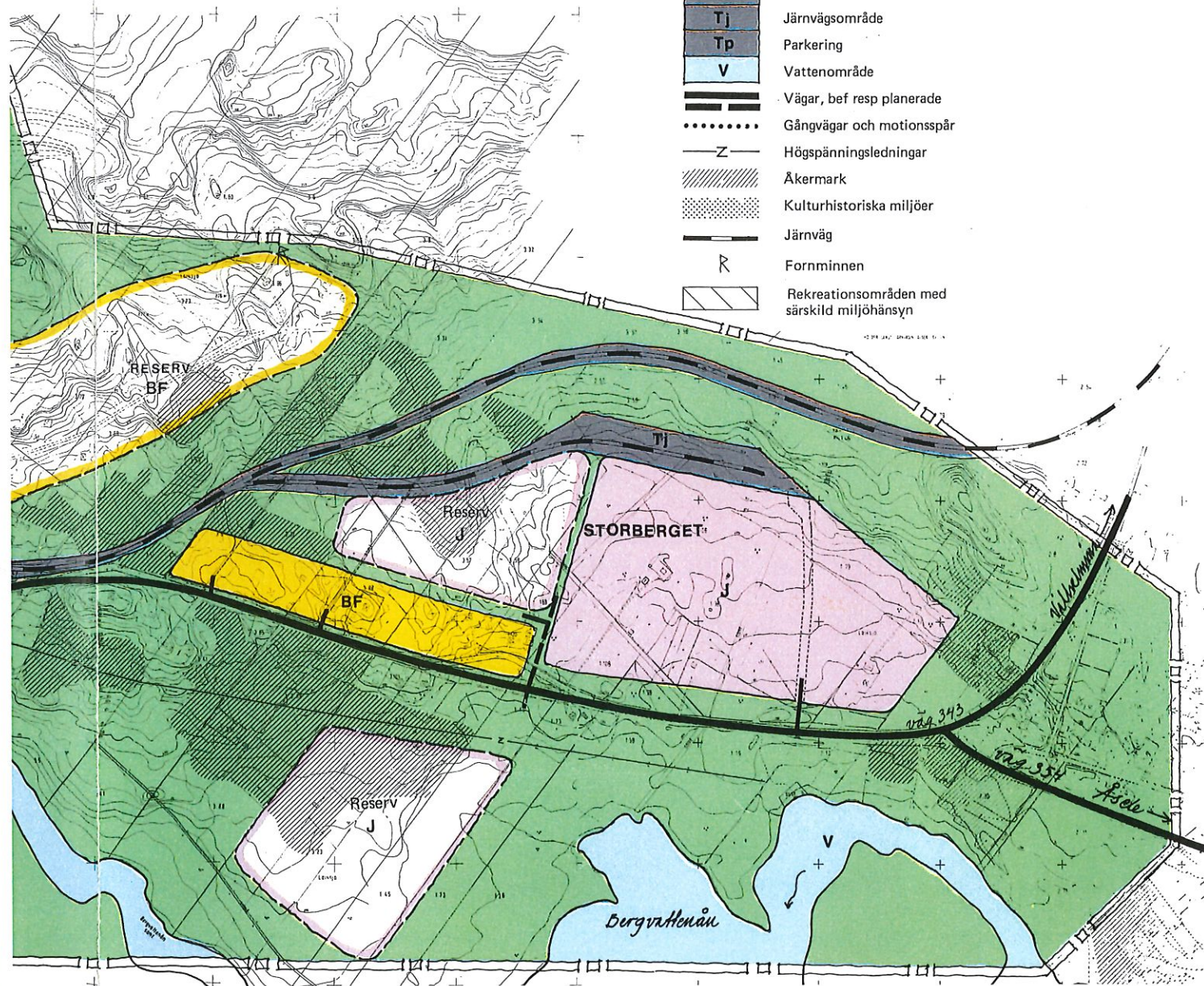
JUNI 1985

REV. MARS 1986

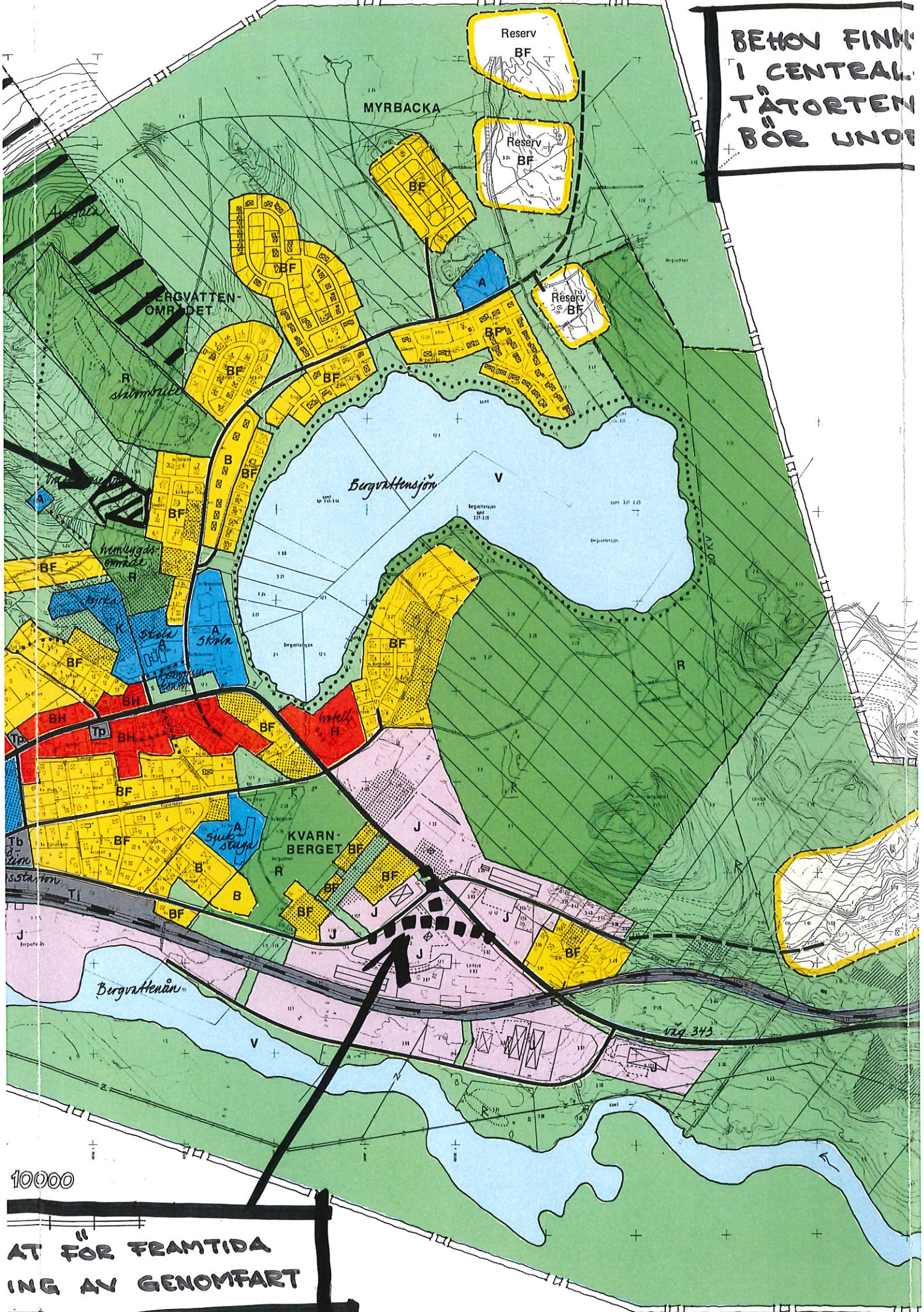
REV. SEPT. 1986

BETECKNINGAR

- Plangräns
- Pågående markanvändning
- Föreslagen markanvändning
- Oförändrad markanvändning
- Allmänt ändamål
- Bostäder
- Bostäder, småhus
- Bostäder och handel mm
- Samlingslokaler
- Transformatorstation
- Bensinstation och bilservice
- Hotell och handel
- Industri och hantverk
- Kyrka, begravningsplats
- Rekreatiomsområde
- Busstation
- Järnvägsområde
- Parkering
- Vattenområde
- Vägar, bef resp planerade
- Gångvägar och motionsspår
- Högspänningsledningar
- Åkermark
- Kulturhistoriska miljöer
- Järnväg
- Fornminnen
- Rekreatiomsområden med särskild miljöhänsyn

BEHOV FINNS
I CENTRAL-
TÄTORTEM
BÖR UND

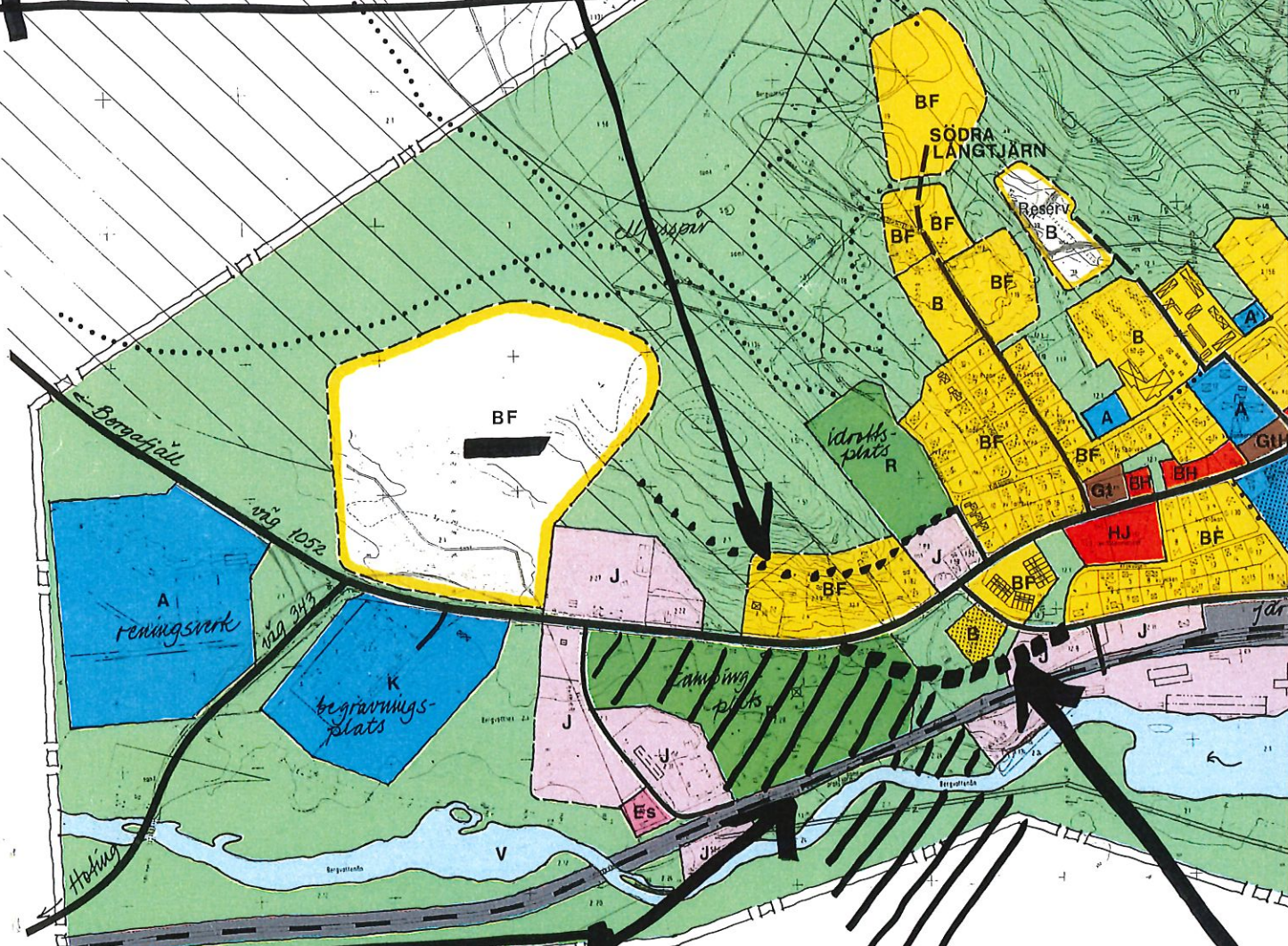

10000
AT FÖR FRAMTIDA
ING AV GENOMFART

OMRÅDE DÄR NY LIFT OCH
NYA PISTER KAN KOMMA
ATT ANLÄGGAS

UTÖKNING AV
HEMBYGDSOMRÅDET

RESEVAT FÖR GÅNG- OCH
CYKELVÄG TILL FRAMTIDA
BOSTADSOMRÅDE

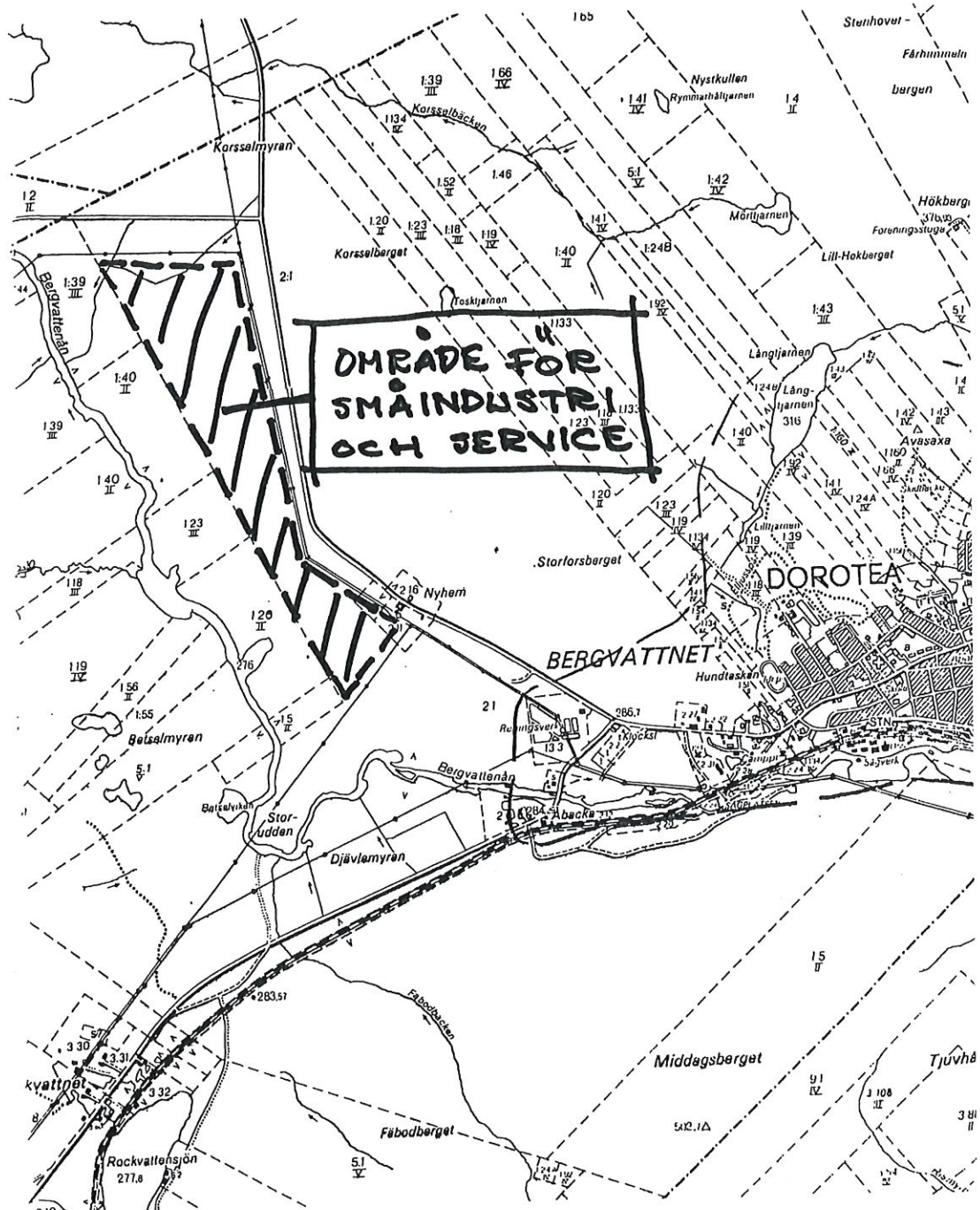
LITVIDGNING OCH UPP-
RUSTNING AV
CAMPINGPLATSEN

ODKÄND UR SEKRETESSYNPUNKT FÖR
PRIDNING LANTMÄTERIVERKET 1985-03-29

TILLHÖR KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT 1986-11-24

SKALA

RESE
FLYT

4.3

OMRÅDESREDOVISNING BORGAFJÄLL**A Beskrivning**

För Borgafjäll föreligger ett behov att redovisa översiktsplanen i större skala än för övriga delar av kommunen. För Borgafjäll finns en områdesplan som upprättats av Västerbottenskommunernas arkitekt- och byggnadskontor 1983 och reviderats januari 1984. Planen har antagits av kommunfullmäktige 1984-02-06 och utgör ett handlingsprogram för efterföljande bebyggelse- och verksamhetsplanering.

När områdesplanen upprättades gällde den gamla byggnadslagstiftningen, numera gäller sedan den första juli 1987 plan- och bygglagen. Områdesplanen är ändå i huvudsak aktuell och uppfyller de krav på formell hantering, med samråd, utställning m m som ställts på en översiktsplan enligt plan och bygglagen. Områdesplanen bör kompletteras.

A Redovisning av område där ny lift och nya pister kan komma att anläggas.

B Område där ytterligare någon bebyggelse, stugby eller fritidshus är möjlig.

Dessa åtgärder redovisas även på karta. Områdesplanen kommer med dessa kompletteringar att gälla som fördjupad översiktsplan.

B Målsättning

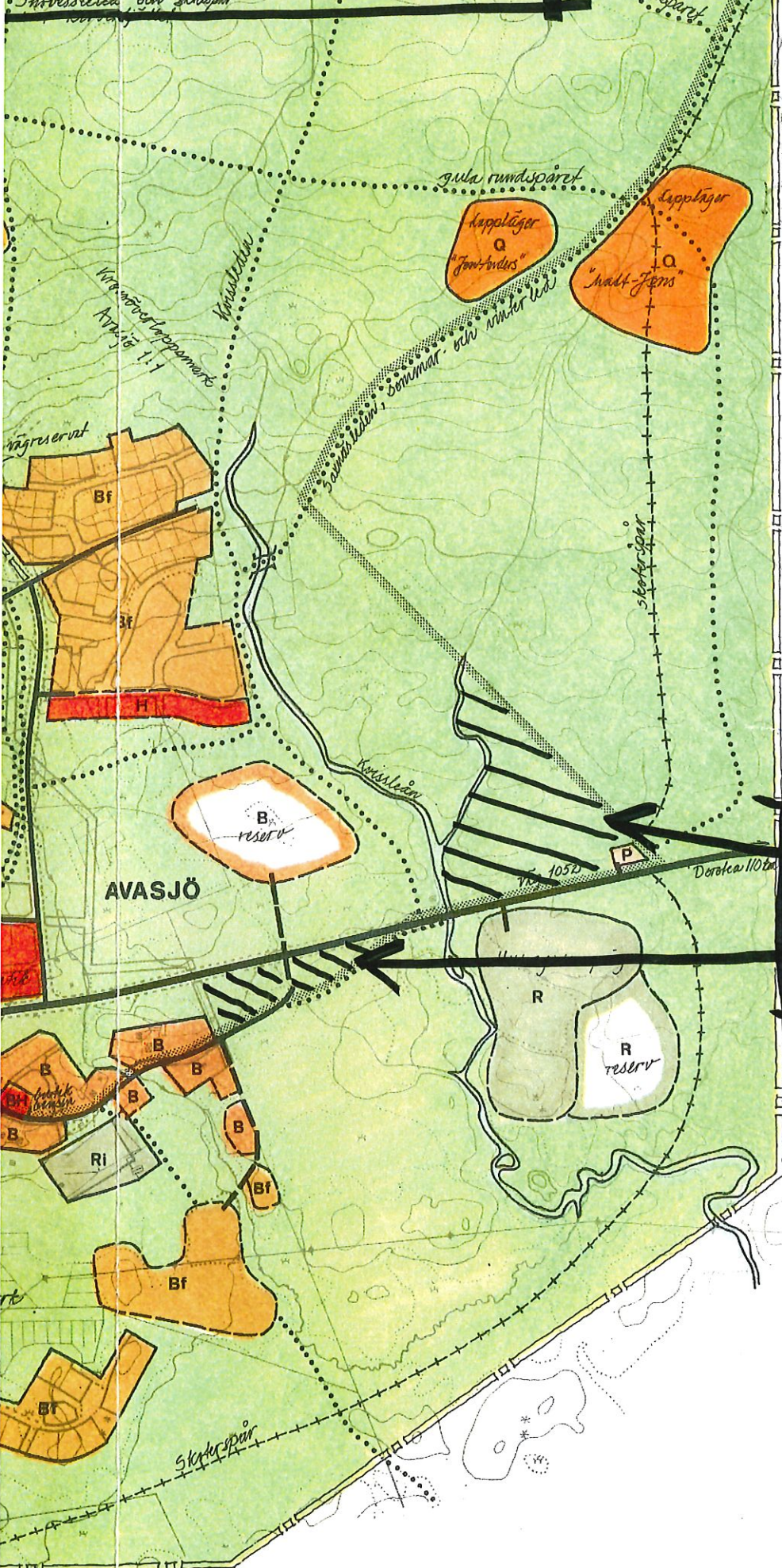
Kommunen kommer att tillämpa områdesplan för Borgafjäll som översiktsplan. Förutsättningar för bebyggelse regleras närmare i befintliga detaljplaner.

Inom områden som ej omfattas av detaljplaner kan frågor om ny bebyggelse i allmänhet ej avgöras förrän kommunen fått utreda konsekvenserna i en detaljplan/planutredning.

LIGHET TILL UTBYGGNAD

BEF. STUGBY

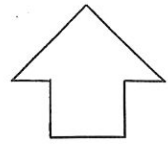
ANTAGEN ENLIGT KOMMUNFULLMÄKTIGES
BESLUT 1984-02-06, § 29

BETECKNINGAR:

- Plangräns
- Pågående markanvändning
- Föreslagen markanvändning
- Allmänt ändamål
- Bostäder, permanent bebyggelse
- Bostäder, fritidshus
- Hotell, stugby, handel
- Småindustri
- Parkering
- Kulturområde
- Campingområde
- Idrottsplats
- Vattentäkt
- Utsiktsplats
- Servicebyggnad
- Väg, bef. resp. föreslagen
- Skoterled
- Vandringsled, skidspår
- Skidlift
- Lokalt skoterförbudsområde

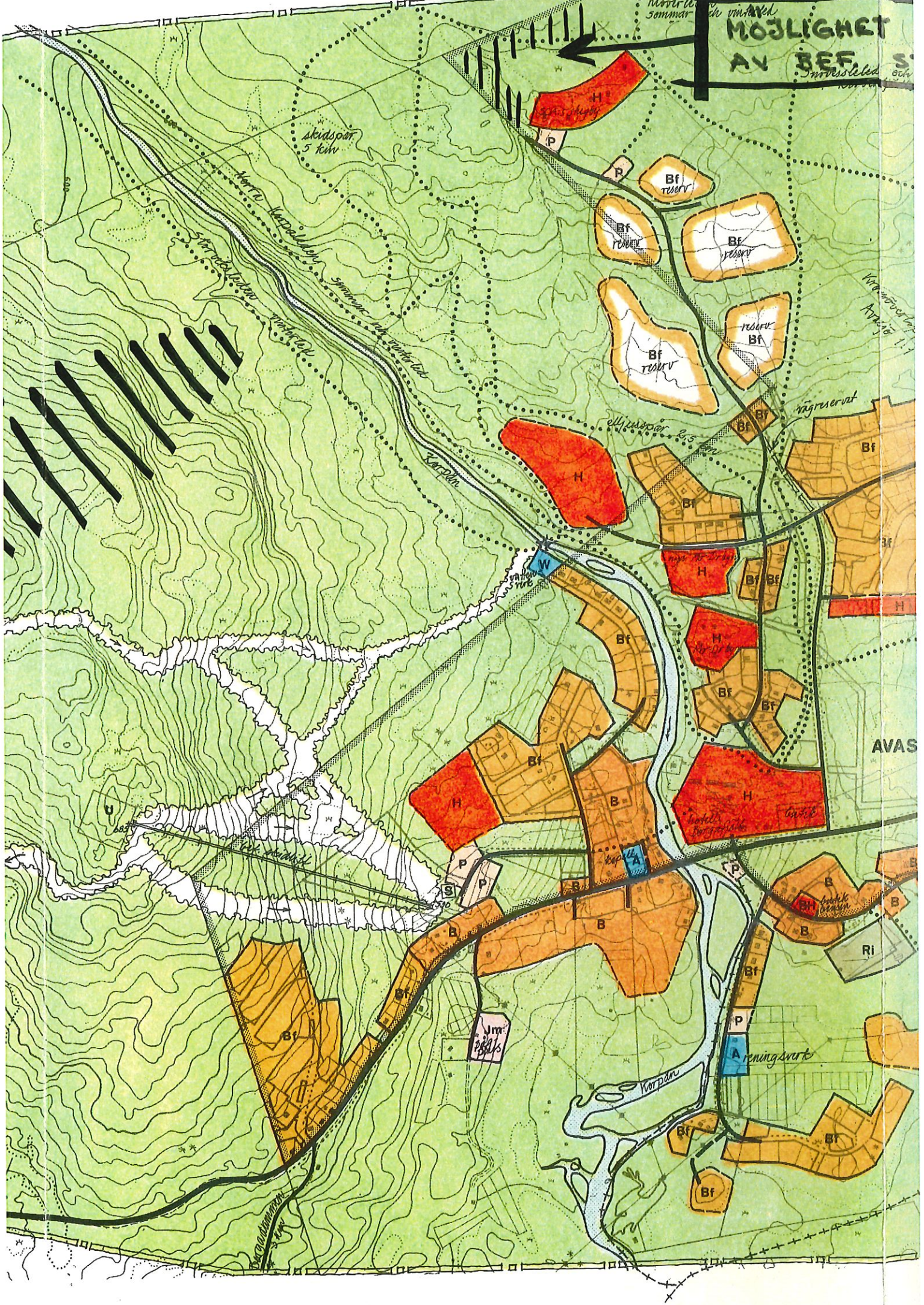
**OMRÅDEN FÖR
FRAMTIDA
SMÅINDUSTRI-
SERVICE**

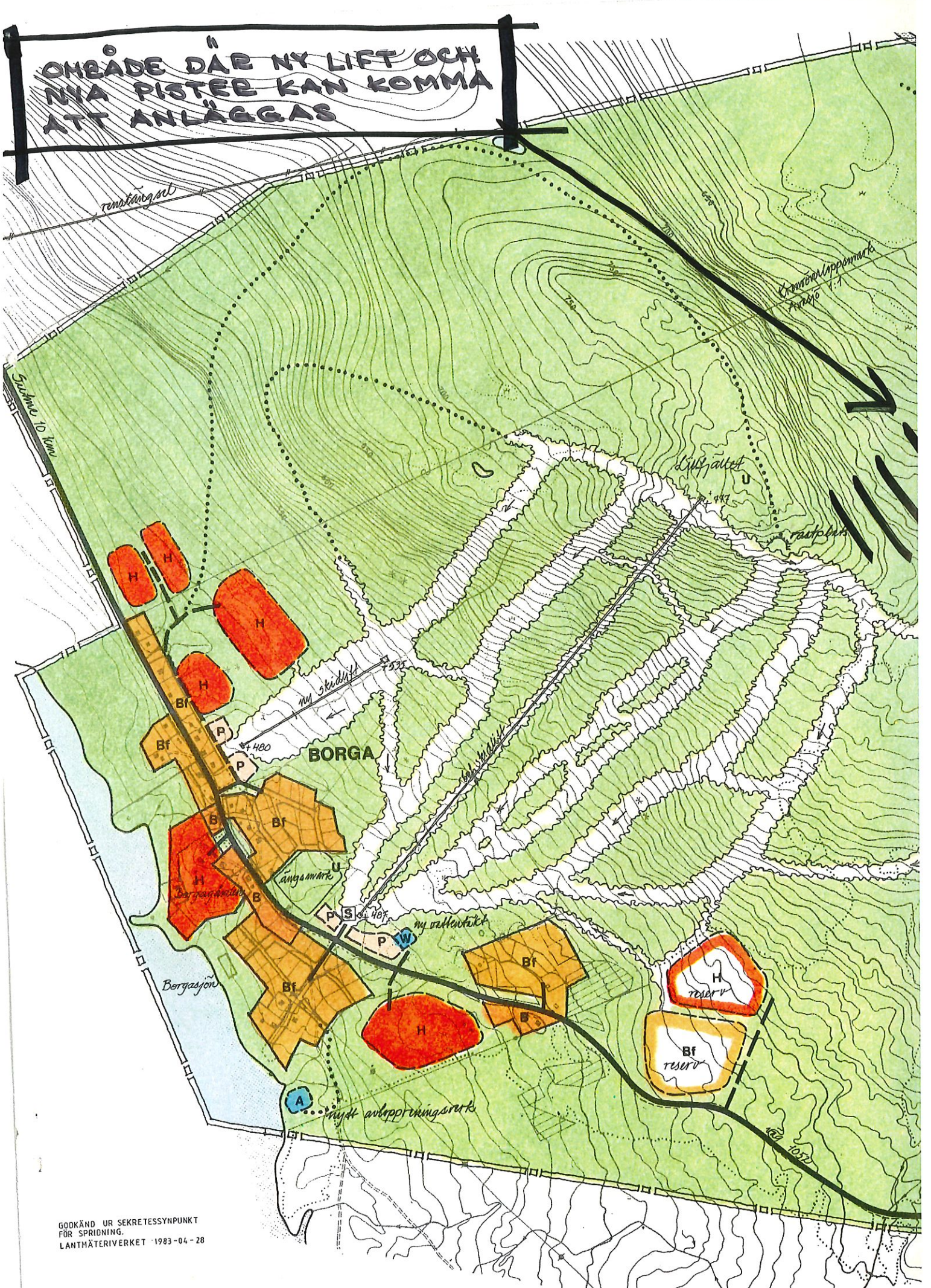
OMRÅDESPLAN FÖR
BORGAFJÄLL
DOROTEA KOMMUN
REV. JAN 1984
VAB UMEÅ MAJ 1983

SKALA 1:10.000
0 100 200 300 400 500 M

**MOJLIGHET
AV BEF.**

**OMRÅDE DÄR NY LIFT OCH
NYA PISTER KAN KOMMA
ATT ANLÄGGAS**

GODKÄND UR SEKRETESSYNPUNKT
FÖR SPRIDNING.
LANTMÄTERIVERKET 1983-04-28

Underlagskartan är upprättad år 1979 genom sammanställning och
komplettering av äldre kartmaterial av såväl översiktlig som mera

4.4

FASTIGHETSILDNING**A Beskrivning**

Planeringsförutsättningar

Fastighetsbildning inom Dorotea kommun handhas av Vilhelmina lantmäteridistrikt.

Vid all fastighetsbildning skall tillses att fastighet som nybildas eller ombildas blir varaktigt lämplig för sitt ändamål.

Gäller detaljplaner skall fastighetsbildningen överensstämma med dessa.

Gäller andra refererande bestämmelser t ex strandskydd skall tillses att syftet med bestämmelserna inte motverkas.

Lantmäteriet samråder med byggnadsnämnden om tillåtligheten och lämpligheten av olika åtgärder.

Anser byggnadsnämnden att fastighetsbildningen medför olämplig bebyggelse har byggnadsnämnden "veto-rätt".

På senare år har ett nytt synsätt kommit in som innebär att fastighetsbildningen blir ett instrument för att fullfölja regionala och lokala intentioner. Syftet är då att genom fastighetsbildning medverka till boende och sysselsättning i glesbygd, t ex tomtpplatser med sådan storlek att de medger kombinationsverksamhet.

B Målsättning

Fastighetsbildning skall ske så att sysselsättning och boende på landsbygden stimuleras. För att åstadkomma detta bör tomtpplatser kunna ges sådan storlek och utformning att de medger utrymme för kombinationsföretag. Boende kombinerat med t ex trädgårdsodling, serviceverkstad, turistisk verksamhet m m.

4.5

STRANDSKYDD**A** **Beskrivning**

Generellt strandskydd enligt naturvårdslagen gäller för hela kommunen. Sjöar och vattendrag som omfattas av strandskyddet finns redovisade på särskild beslutskarta. Strandskyddet innebär att det i princip är förbud mot att uppföra byggnader eller andra anordningar som hindrar allmänhetens tillträde till stränderna. Endast i vissa fall om det finns särskilda skäl, kan ett undantag (dispens) från förbudet göras. Strandskyddet gäller inom 100 meter från sjöar och vattendrag.

Kommunen kommer att vara restriktiv vid tillämpningen av strandskyddet inom kommunens fjällområden, längs Långseleån-Ormsjön, Avaträksjön-Bergvattenån samt vid Sallsjön-Laiksjön-Fjällån.

Dessa områden markeras på särskild karta.

Inom övriga delar av kommunen där behovet av skydd för friluftslivet är ringa, bör tillämpningen av strandskyddet anpassas till de lokala förhållandena. Dock måste för bägge typområdena särskilda skäl föreligga för att dispens (tillstånd) från strandskyddsbestämmelserna skall kunna beviljas.

Information om tillämpningen av strandskyddet kan erhållas av naturvårdsverkets råd och anvisningar och genom länsstyrelsen PM 10 mars 1989.

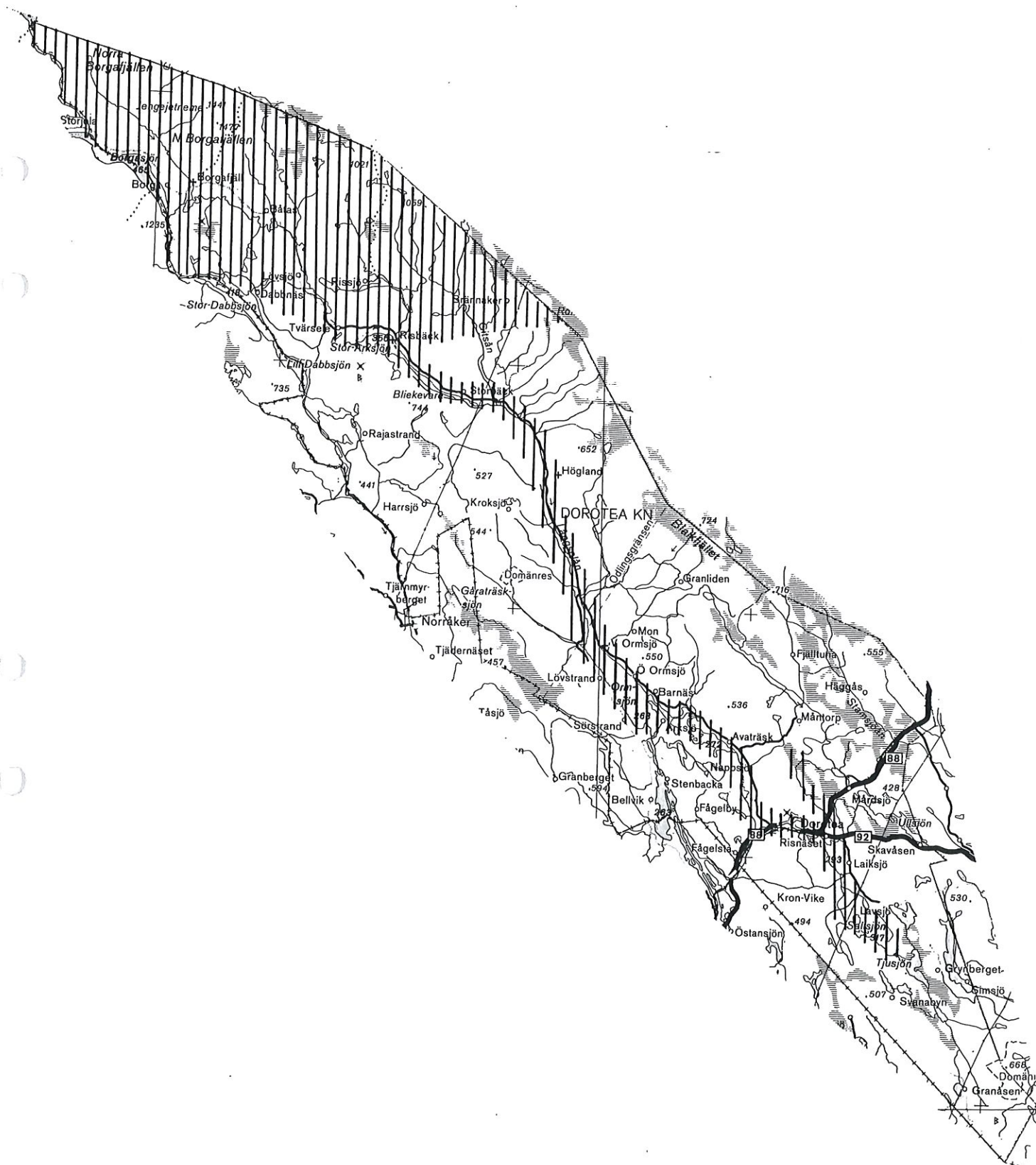
B **Målsättning**

Kommunen eftersträvar en restriktiv tillämpning av strandskyddet inom de områden som markerats på en separat karta. Inom övriga delar av kommunen bör tillämpningen anpassas till de lokala förhållandena.

STRANDSKYDD

INOM MARKERADE OMRÅDEN KOMMER KOMMUNEN

ATT TILLÄMPA STRANDSKYDDET RESTRIKTIVT

RIKSINTRESSEN OCH TILLGODOSEENDET AV DESSA

A Beskrivning

Naturresurslagen, (NRL) innehåller regler för hur samhället skall hushålla med naturresurser. Lagen innehåller dels allmänna hushållningsregler (2 kap NRL) som alltid skall tillämpas vid allt utnyttjande av naturresurser, dels särskilt viktiga områden som skall skyddas, riksintressen. Urvalet av dessa områden av riksintresse för naturvård, friluftsliv, kulturvård är ett resultat av inventeringar och överväganden under den fysiska riksplaneringen under 70-talet. Länsstyrelsen har i samarbete med centrala myndigheter avgränsat och beskrivit dessa områden.

Naturresurslagen innehåller dessutom särskilda hushållningsbestämmelser för vissa områden i landet (3 kap NRL).

Det är översiktsplanens uppgift att redovisa områden av riksintresse och hur dessa enligt kommunens åsikt skall kunna bevaras.

I kommunens översiktsplan redovisas följande områden av riksintresse enligt naturresurslagens 2:a kapitel.

* Jord och skogsbruk (NRL 2 kap 4 §)

Jord och skogsbruk är inte av riksintresse, men är näringar av "nationellt intresse" som i vissa avseenden kan jämföras med riksintressen.

Kommunen avser att beakta dessa intressen enligt beskrivning och målsättning i avsnitt 3.1.1 och 3.1.2.

* Rennäringen (NRL 2 kap 5 §)

Rennäringens väsentligaste intresseområden utanför fjällområdet är redovisade i översiktsplanen.

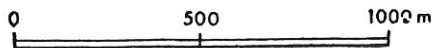
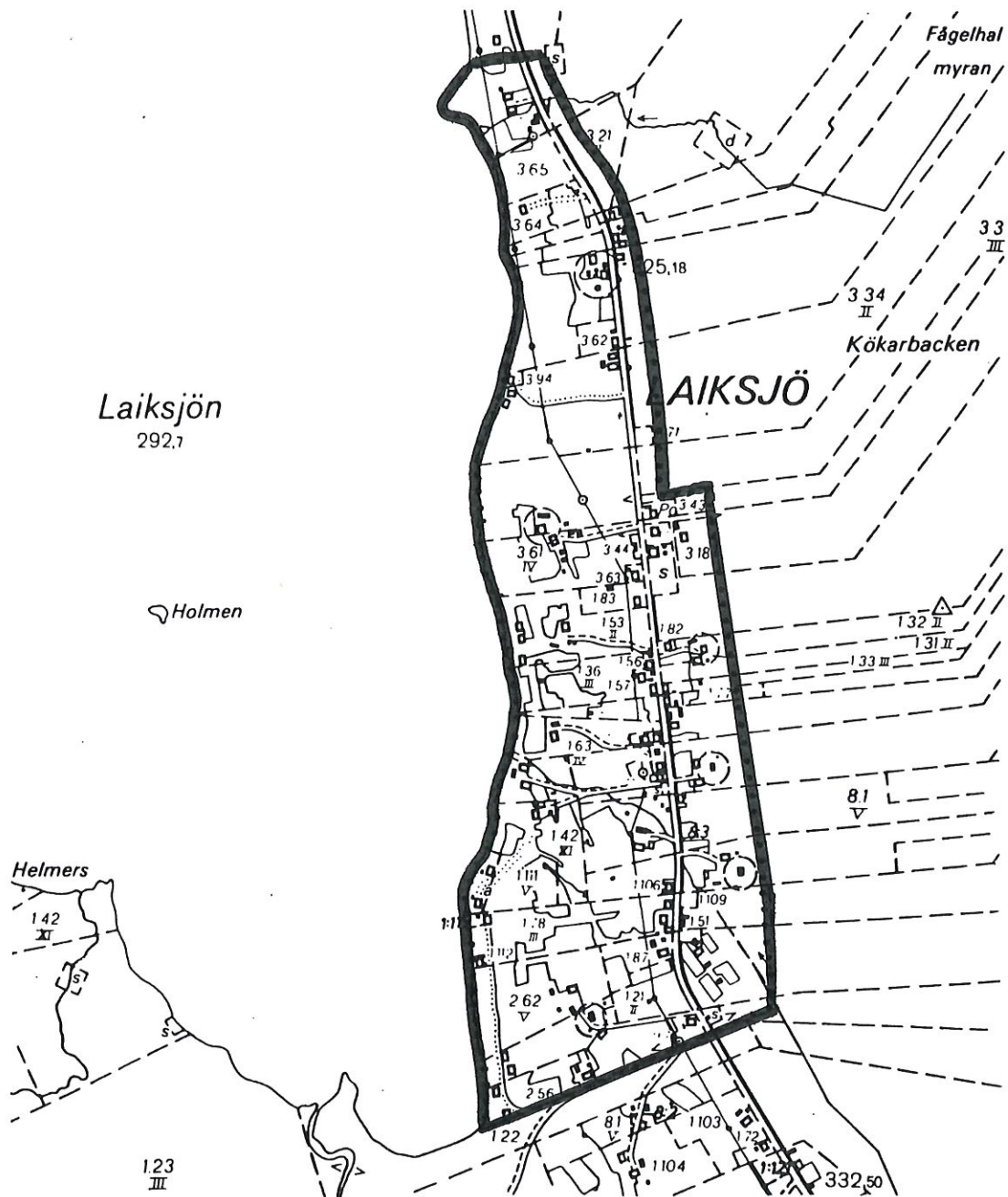
Kommunen avser att beakta rennäringens intresseområden enligt beskrivning och målsättning i avsnitt 3.1.3. Varvid samråd bör ske med samebyarna och länsstyrelsen vid åtgärder som kan påtagligt påverka rennäringen.

* Kulturminnesvård (NRL 2 kap 6 §)

Inom kommunen är bymiljön i Laiksjö av riksintresse.

Laiksjö by är en jordbruksby vid Laiksjön i öppet odlingslandskap med genuin bebyggelse främst från 1800-talet. Byn är ett exempel på byggnadskultur och odlingsformer i södra lappmarken.

OMRÅDE AV RIKSINTRESSE FÖR KULTURMINNESVÅRD
(NRL 2:6)

Skala 1:20 000

Särskilt välbevarade gårdsbyggnader finns framförallt på fastigheterna Laiksjö 2:9, 3:3, 3:61, 3:38, 8:1, 1:78, 2:15, 1:21, 1:35, 1:43, 1:33 och 1:32.

Det är av intresse att odlingslandskapet hålls öppet.

Ombyggnad och underhåll av de byggnader som har kulturhistoriskt, konstnärligt eller miljömässigt värde genomförs med varsamhet och på sådant sätt att de inte förvanskas.

Nya byggnader i de värdefulla byggnadernas grannskap utformas och placeras med hänsyn till dessa. Särskilt viktigt är att de nya byggnaderna ansluter till lokal byggnadstradition vad gäller placering, utformning och färgsättning. Bygglov bör prövas i samråd med länsantikvarien.

I Laiksjö by bör en detaljinventering utföras. Resultatet från en sådan kan ligga till grund för de områdesbestämmelser som avses upprättas. Inventeringen ger också underlag för att bedöma var ev tillkommande bebyggelse kan placeras.

Kommunen kommer att bevara miljön genom att upprätta områdesbestämmelser som reglerar bebyggelseutformning m m.

Områdesbestämmelserna kommer att höja lovplikten till att omfatta åtgärderna:

Tillbyggnad, omfärgning av byggnader och vissa andra yttre förändringar, nybyggnad av större ekonomibygnader, rivning och möjligen krav på färg, tak- och fasadmateriäl.

* Naturvård (NRL 2 kap 6 §)

Ett flertal områden i kommunen har så stora naturvärden att de är av riksintresse enligt naturresurslagen. Länsstyrelsen har beskrivit och avgränsat dessa områden. Gränser för dessa områden redovisas på översiktsplanens sammanställningskarta.

Berörda områden i Dorotea kommun är:

1. Gitsfjället-Blaikfjället

Gitsfjället-Blaikfjället är Västerbottens läns östligaste lågfjällsområde med Sveriges extremaste exempel på förfjäll och platårelief. Fjällranden har kambrosiluriska bergarter med östlig utbildning. Inom området finns ca 40 000 ha myr, vilket innebär att det också är ett av Sveriges största myrkomplex. En rik uppsättning av olika myrtyper finns representerade. Myrfågelfaunan är komplett. Särskilt fågelrika är de allra blötaste myrarna t ex Gäddsjömyran. I anslutning till myrarna och lidernas övre del finns stora arealer sumpgranskog. Skogarna i liderna är helt gran- dominerade och delvis högproduktiva och ett

särskilt skyddsvärt inslag i området. Dessa skogar utgör nyckelområden för förståelsen av höjdläges-skogarnas ekologi.

De delar av området Gitsfjället samt mindre delar av Blaikfjället som ägs av staten innefattas av överenskommelsen mellan naturvårdsverket och domänverket om fjällbarrskogar, som skall sparas. Diskussionen om en plan för säkerställande av Blaikfjället - Gitsfjället som naturreservat pågår.

Karaktären av orört, lågfjäll, myr- och urskogsland bör bevaras.

Anläggandet av vägar, täkter, master, bebyggelse skulle påverka områdets naturvärden negativt.

2. Kalvberget

Kalvberget ligger i fjällbarrskogen ca 9 km väster om Risbäck. Området domineras av en ca 1 km lång och 110 m hög bergvägg mot söder och öster. Nedanför bergväggen vidtar en rasbrant som huvudsakligen består av dolomit.

Vegetation knuten till branten är mycket rik kalkpåverkad och med prägel av sydväxtberg.

Kalvberget är ett stort särpräglad område med rik och sällsynt växtlighet. Det är det enda objekt i förfjällsområdet i Västerbottens län av denna typ. Värdet förhöjs ytterligare genom att omgivande skog är urskogsartad.

Karaktären av orörd natur bör bevaras. Områdets naturvärden påverkas negativt av täktverksamhet, vägar, skogsbruk, dikning.

3. Högland

Högland är två mindre lokaler, belägna vid Långseleån ca 5 km nordväst om Högland. Områdena består av välutbildade kupoler av kalktuff, bildade av en källbäck med kalkrikt vatten.

Inga ingrepp i kalktuffen eller påverkan på vattenflödet i Källbäcken får ske om områdets naturvärden skall bibehållas.

4. Grubbmyran

Grubbmyran är belägen väster om Ormsjö på gränsen till Jämtlands län.

Grubbmyran är ett mycket stort och orört myrkomplex med bred variation av myrtyper och väl differentierad hydromorfologi. Rikt fågelliv. God representation av myrväxter.

Naturvärdet kan påverkas negativt av dikning, torvtäkt, vägbyggnad, terrängkörning och delvis även av skogsbruk.

5. Vallsjöskogen

Vallsjöskogen är belägen ca 7 km väster om Dorotea nära gränsen till Jämtlands län. Vallsjöskogen består av ett område med produktiv och reslig urskogsartad granskog. Stor mångformighet trots begränsad areal. Området är av särskilt intresse på grund av den forskning som utförts.

Karaktären av opåverkat naturområde bibehålls. Värdet kan påverkas negativt av skogsbruk, vägbyggnad, ledningsdragning.

6. Eldsjö - Flakamyran

Eldsjö - Flakamyran strax öster och sydost om Svanabyn är ett variationsrikt kärr-blandmyrkomplex med betydande inslag av mossar, skogskärr, alluvialkärr och sumpskogar.

Området är ett framstående och väl dokumenterat exempel på flertalet inom regionen förekommande myr- och sumpskogstyper samt deras naturliga processer och utvecklingsriktningar.

Eldsjö - Flakamyran är ett väsentligen opåverkat myrområde med rikt fågelliv.

Naturvärdet kan påverkas negativt av dikning, torvtäkt, vägbyggnad, terrängkörning och delvis även av skogsbruk.

7. Stenbitshöjden

Området består av två delområden, Stenbitshöjden och Skalberget, belägna strax söder och öster om Granåsen. Områdena, som är bevuxna med urskogsliknande granskogar, är sedan gammalt avsatta som skyddsområden på kronans mark s k domänreservat. Områdenas naturvärden kan påverkas negativt av skogsbruk, vägbyggnad, ledningsdragning.

* Friluftsliv (NRL 2 kap 6 §)

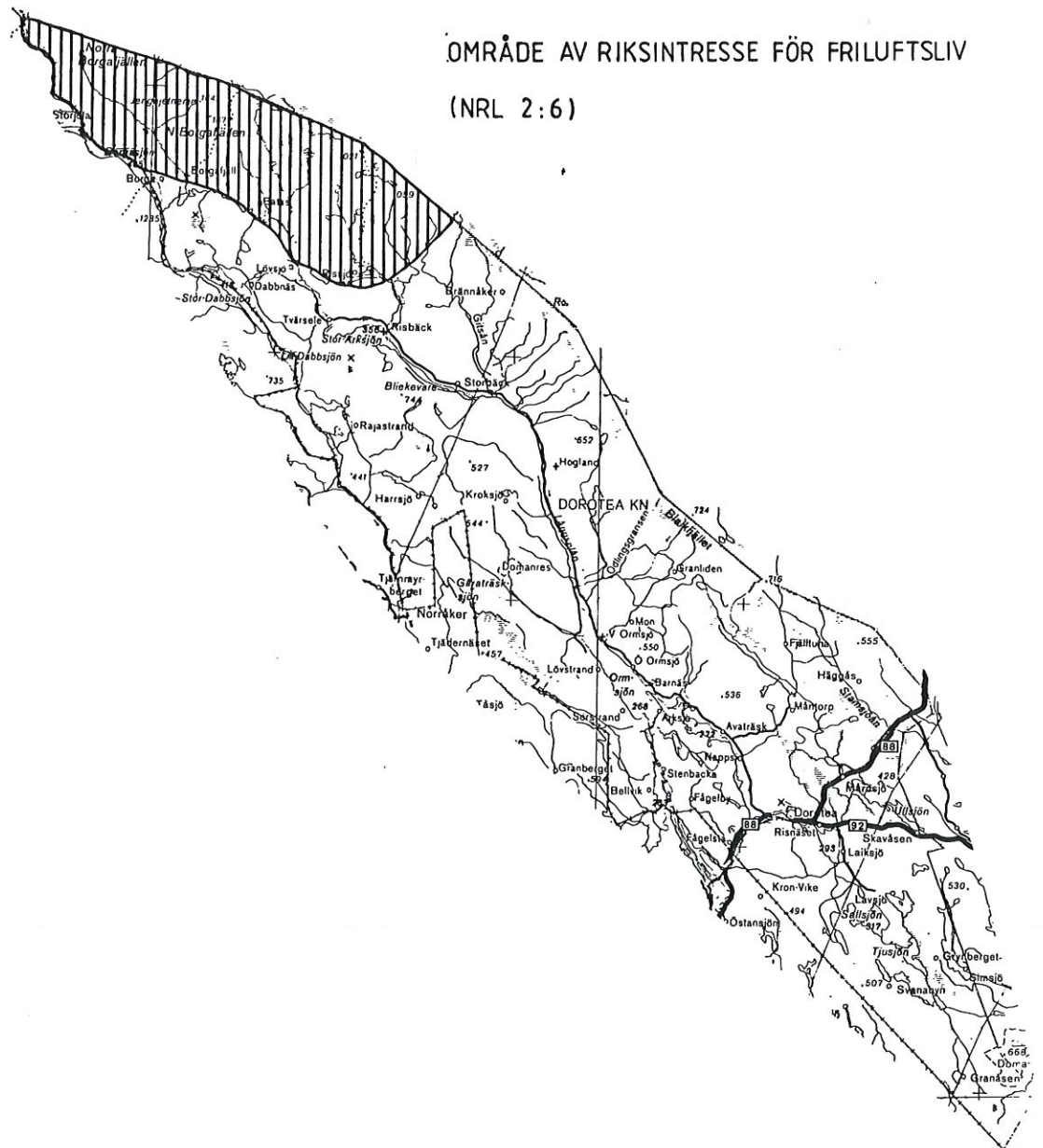
Hela kommunens fjällområde ingår i ett större område av riksintresse för friluftsliv, benämnt "Vilhelminafjällen". Gränserna för det aktuella området redovisas på översiktsplanens översiktsplanens sammanställningskarta. Området är ett varierat fjäll- och fjällurskogsområde som kan erbjuda rika tillfällen till ett innehållsrikt friluftsliv såväl sommar som vinter. Goda förutsättningar finns för fjällvandringar, långfärdsåkning på skidor, fritidsfiske i sjöar och rinnande vatten. Det varierade fjällskapet erbjuder fina möjligheter till naturupplevelser och studier av fjällnatur, same- och nybyggarkultur mm.

OMRÅDE AV RIKSINTRESSE FÖR NATURVÅRD

* Friluftsliv (NRL 2 kap 6 §)

Hela kommunens fjällområde ingår i ett större område av riksintresse för friluftsliv, benämnt "Vilhelminafjällen". Gränserna för det aktuella området redovisas på översiktsplanens översiktsplanens sammanställningskarta. Området är ett varierat fjäll- och fjällurskogsområde som kan erbjuda rika tillfällen till ett innehållsrikt friluftsliv såväl sommar som vinter. Goda förutsättningar finns för fjällvandringar, långfärdsåkning på skidor, fritidsfiske i sjöar och rinnande vatten. Det varierade fjälllandskapet erbjuder fina möjligheter till naturupplevelser och studier av fjällnatur, same- och nybyggarkultur mm.

* Kommunikationer (NRL 2 kap 8 §)

Järnväg, anläggningar för telekommunikationer av riksintresse och vägar där riksintresse kan komma att hävdas vid en eventuell konfliktssituation redovisas i översiktsplanen.

Kommunen avser att beakta dessa intressen enligt beskrivning och målsättning för respektive avsnitt (3.6).

* Områden med särskilda hushållningsbestämmelser enligt naturresurslagens 3:e kapitel.

Naturresurslagens tredje kapitel redovisar vissa områden i landet med särskilt betydelsefulla natur- och kulturvärden som skall skyddas så att dessa inte går förlorade genom exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön. De gäller huvudsakligen kustområden, fjällområden samt vattendrag där ingen ytterligare utbyggnad av vattenkraft får komma till stånd. Urvalet av områden har skett under lång tid inom ramen för den fysiska riksplaneringen.

Länsstyrelsen har avgränsat berörda områden på karta.

* Hela fjällområdet i Dorotea kommun omfattas av naturresurslagens 3 kap 2 §. Inom detta område gäller:

"Inom följande områden skall turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön".

* Vissa områden i fjällvärlden har dessutom fått särskilda bestämmelser, dessa områden presenterades ursprungligen i den fysiska riksplaneringen som s k "obrutna fjällområden". Motsvarande bestämmelser återfinns nu i naturresurslagen 3 kap 5 §.

Den nord-västligaste delen av Borgafjällen omfattas av denna bestämmelse.

Inom detta område gäller:

"Bebyggelse och anläggningar får komma till stånd endast om det behövs för rennäringen, den bofasta befolkningen, den vetenskapliga forskningen eller det rörliga friluftslivet. Andra åtgärder inom områdena får vidtas endast om det kan ske utan att områdenas karaktär påverkas".

* Vattenkraftverk samt reglering eller vattenöverledning för kraftändamål får inte utföras inom vissa vattenområden enligt naturresurslagen 3 kap 6 §.

OMRÅDEN MED SÄRSKILDA HUSHÅLLNINGSBESTÄMMELSER ENLIGT NATURRESURSLAGEN

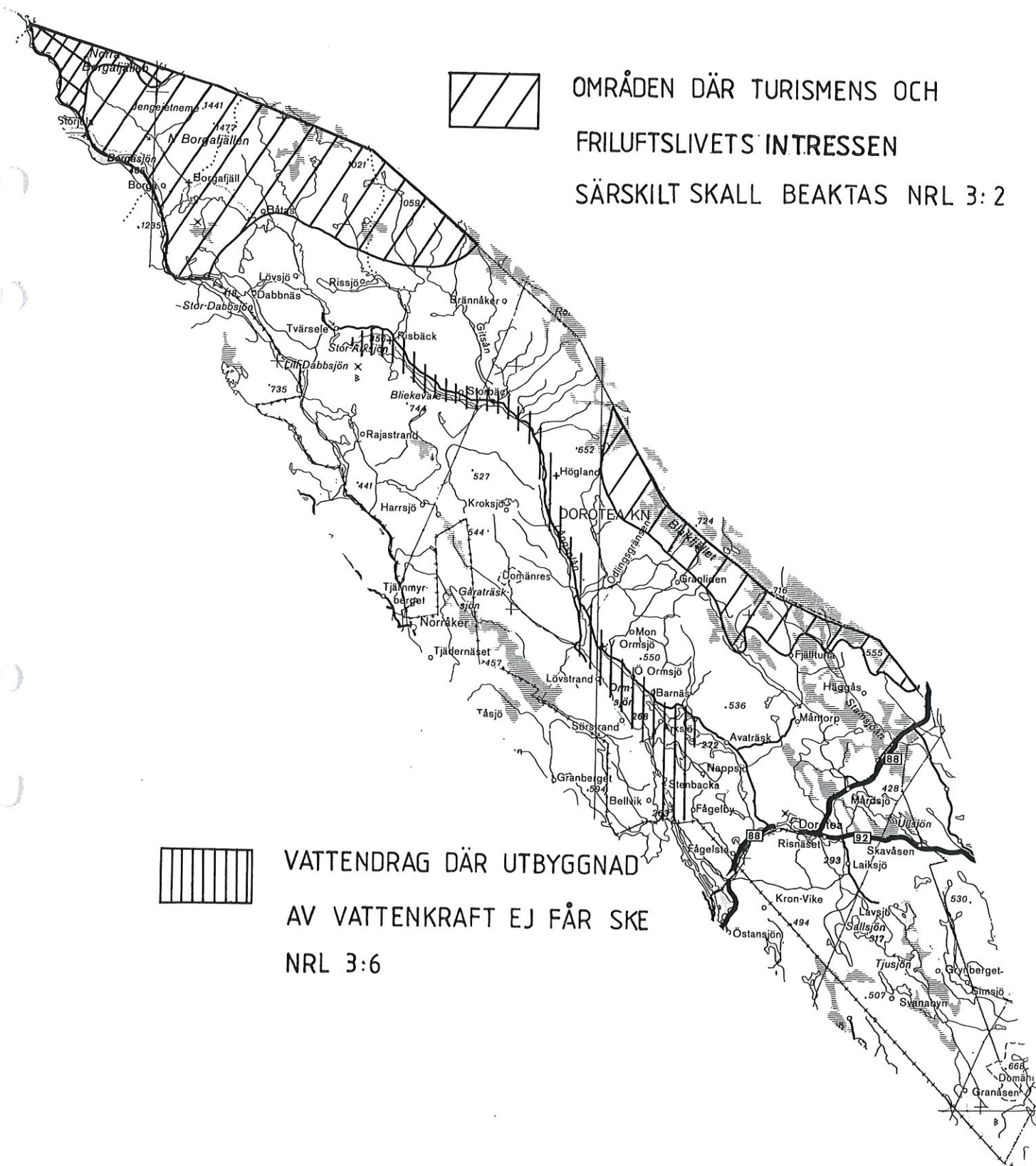
OMRÅDEN SOM BÖR UNDANTAS FRÅN TYNGRE
EXPLOATERING NRL 3:5

OMRÅDEN DÄR TURISMENS OCH
FRILUFTSLIVETS INTRESSEN
SÄRSKILT SKALL BEAKTAS NRL 3:2

VATTENDRAG DÄR UTBYGGNAD
AV VATTENKRAFT EJ FÅR SKE
NRL 3:6

Inom Dorotea kommun gäller detta för Långseleån - Rörströmsälven.

För övriga hushållningsregler och riksintressen i naturresurslagen är det underlag som beskriver dessa i många fall ofullständigt eller saknas helt. Kommunen kan därför inte nu behandla dessa i översiktsplanen.

Tillämpningen av naturresurslagen är ännu något oklar eftersom det i stor utsträckning saknas rättsfall.

Kommunen, länsstyrelsen och centrala verk får göra en prövning i varje enskilt fall, av vilken tyngd riksintressen har vid avgörandet av olika tillståndsbeslut.

Vid en framtida revidering av översiktsplanen bör denna kompletteras med en redovisning av de riksintressen där det idag saknas underlag.

B Målsättning

Kommunen kommer att ta hänsyn till de redovisade riksintressena, liksom övriga allmänna intressen som kan påtagligt skada områdenas natur- och kulturvärden.

Inom fjällområdet är stora arealer av riksintresse för flera olika intressen samtidigt. Genom att staten, genom domänverket, är den huvudsakliga markägaren bör det dock finnas goda möjligheter att beakta de olika riksintressena vid framtida exploateringsåtgärder.

Kulturminnesvård: Kommunen kommer att bevara miljön i Laiksjö by genom att upprätta områdesbestämmelser som reglerar bebyggelseutformning mm. Bygglov prövas i samråd med Länsantikvarien tills områdesbestämmelserna antagits.

Naturvård: de redovisade områdena bör på sikt skyddas genom förordnanden enligt naturvårdslagen.

Kommunen kommer att samråda med länsstyrelsen vid intressekonflikter mellan olika riksintressen och vid bedömningen av om olika exploateringsåtgärder är förenliga med riksintressena.

Kommunen anser att den utbyggnad av turist- och rekreationsanläggningar som sker inom områdesplan för Borgafjäll och Sagatunsområdet liksom anläggandet av en ny väg mellan Borgafjäll och Saxnäs i Vilhelmina kommun, är en sådan utveckling av det lokala näringslivet att naturresurslagens 3 kap ej skall utgöra hinder för planerad utveckling.

1990-03-29

Enligt sändlista

Översiktsplan för Dorotea kommun samrådsredogörelse

Dorotea kommun önskade att på ett tidigt stadium få synpunkter på och förslag till förändringar av det pågående arbetet med att upprätta en översiktsplan för kommunen. Kommunen har därför skickat ett förslag till översiktsplan på remiss till myndigheter organisationer mfl enligt särskild sändlista. Dessutom har ytterligare exemplar av förslaget distribuerats till allmänhet och organisationer på begäran. Remisstid har varit 1989-12-15 till 1990-02-28. Förslaget till översiktsplan har under denna tid varit utställd på kommunkontoret och bibliotek i Dorotea samt hos kontaktpersoner i de större byarna.

Kommunen har informerat om översiktsplanen genom annonser i "Dorotea Aktuellt" samt inbjudit till offentliga informationsmöten i Dorotea, Borgafjäll, Högland samt Svanabyn.

Följande skrivelser med synpunkter på förslaget till översiktsplan har inkommit.

Länsstyrelsen, planenheten med 12 bilagor:

Banverket
Vägverket
Televerket
Skogsvårdsstyrelsen
Lantbruksnämnden
Fiskenämnden
I 20/Fo 61
Försvarsenheten
Miljöenheten
Kulturmiljöenheten
SJ
Vattenfall

Vilhelmina kommun
Strömsunds kommun
Åsele kommun

Centerpartiet
Folkpartiet
Moderaterna

Dorotea hembygdsförening
Borgafjälls intresseförening
Lajksjö lys- och byggnadsförening
Bergvattnets samfällighetsförening

Skolstyrelsen
Miljö och Hälsoskyddsnämnden
Kulturnämnden

Stiftelsen Doroteahus
LRF Dorotea
Norrskog, Dorotea sbo
Graningeverken
Domänverket

Bålforsens Kraft AB
Graningeverken kraft

Konsum Västerbotten

Remissinstanserna har i sina skrivelser framfört en rad synpunkter såväl av allmän natur som konkreta förslag till ändringar av text och kartor.

Projektgruppen vill erinra om att denna översiktsplan är den första enligt plan och bygglagen. Översiktplanen skall vara aktuell. Vid framtida revidering av planen finns det möjlighet att vidareutveckla och fördjupa den inom önskvärda område.

Planförslaget kommer att ställas ut under minst 2 månader i enlighet med plan och bygglagen. Även under denna tid kan skriftliga synpunkter på planförslaget lämnas.

Sammanställning av synpunkter som framförts under remisstiden.

Synpunkter som tillgodoses genom ändringar av planförslaget refereras endast kortfattat. Synpunkter som inte tillgodoses redovisas däremot med en kommentar som redovisar skälen varför synpunkterna inte bör tillgodoses.

Denna samrådsredogörelse skickas till samtliga som har inkommit med skriftliga yttranden under samrådstiden.

Sändlista bifogas.

<i>Remissinstans</i>	<i>Framförda synpunkter</i>	<i>Kommentar</i>
Vilhelmina kommun	Kommunen har samma uppfattning som Dorotea kommun beträffande föreslagen väg Borgafjäll-Saxnäs och Sagatunsområdet.	
Strömsunds kommun	Våtmarkerna runt Rörströmssjön är av riksintresse i Strömsunds kommun men ej i Dorotea kommun på andra sidan länsgränsen. Avgränsningen av riksintresseområdet ifrågasätts.	Staten genom länsstyrelserna ansvarar för avgränsning och urval av riksintresseområden. Synpunkterna har framförts till resp. Länsstyrelse.
Åsele kommun	Ingen erinran mot planförslaget.	
Centerpartiet	-Lämplig mark för flerfamiljhus bör redovisas i Avaträsk och Lajksjö. -Genomfartsled för tung trafik i Dorotea -Avfallshantering -Industrimark	Förslagen har tillgodosetts -"- -"- -"-
Folkpartiet	-Utomhusbad mm-Fjällågården -Flygfält -Avlopp-Lajksjön -Deponeringsanläggningen -Skidliftar i Borgafjäll -Jakt och fiske för turister	Förslagen har tillgodosetts -"- -"- -"- Tillgodoses ej. Förslagen innehåller synpunkter på lämplig drift och skötsel av anläggningar mm som ej strider mot målsättningarna i översiktsplanen.
Moderaterna	-Föreslår annan formulering av målsättning för jordbruk. -Föreslår annan formulering av målsättning till tågtrafik. Inlandsbanans betydelse för totalförsvaret bör betonas.	Tillgodoses ej. Den föreslagna formuleringen överensstämmer i sak med översiktsplan. Tillgodoses.

Remissinstans	Framförda synpunkter	Kommentar
Borgafjälls intresseförening	<p>-Några fler tomter för permanent bebyggelse bör redovisas i Avasjö-by.</p> <p>-Ingen mer bebyggelse bör tillkomma vid SCA-byn pga höga kostnader för VA mm.</p> <p>- Korpådalen, inga anläggningar bör tillkomma.</p>	<p>Outnyttjade tomter för fritid och permanentboende finns inom befintliga detaljplaner.</p> <p>Om SCA-byn byggs ut skall det ske efter planläggning, då finns möjlighet att föreskriva lämplig ägandeform (stugby).</p>
Lajksjö lys- och byggnadsförening	<p>-Upprättandet av områdesbestämmelser till skydd för kulturmiljön mm skall utföras i samarbete med människorna i byn. Bevarandeaspekterna får inte hindra all utveckling i byn.</p> <p>-Lajksjöby behöver en utbyggnad av ett "bycentra". Ett flerfamiljshus (hyreshus) minidagis mm centralt i byn, lämplig mark väster om affären samt söder och öster om fotbollsplanen.</p>	<p>Upprättandet av områdesbestämmelser kommer att ske i samråd med alla berörda.</p> <p>I samband med upprättandet av områdesbestämmelser kommer kommunen att överväga lämplig utveckling av Lajksjöby ev. i form av en detaljplan.</p>
Bergvattnets samfällighetsförening	<p>I översiktsplanen redovisas en markreservat för utökad campingplats på samfällighetens mark s k Byasågplatsen. Föreningen motsätter sig detta.</p>	<p>Tillgodoses</p>
Skolstyrelsen	<p>-Föreslår vissa justeringar av texten avsnitt skolan.</p>	<p>Tillgodoses, inarbetas i planförslaget.</p>
Miljö- och hälso- skydds nämnden	<p>-Ny deponeringsanläggning i Dorotea.</p> <p>-Lajksjöby utbyggnad av VA.</p> <p>-Värdefulla våtmarker redovisas tydligare.</p>	<p>Tillgodoses</p> <p>-"-</p>
Kulturnämnden	<p>Inget remissyttrande</p>	
LRF Dorotea	<p>-Fjällgårdens tomt bör tas i anspråk för fritid och rekreation.</p> <p>-Flygfält</p>	<p>Tillgodoses</p> <p>-"-</p>

Remissinstans	Framförda synpunkter	Kommentar
<p>Norrskog, Dorotea skogsbruksområdet</p> <p>Graningeverken skog och trä.</p>	<p>-Utbyggnad av VA i Lajksjöby</p> <p>-Målsättning tågtrafik. Även persontrafiken är viktig.</p> <p>Innehåller allmänna synpunkter på skogsbruk, samt motsätter sig bildandet av Blaikfjällets naturreservat.</p> <p>-Översiktsplanens syfte och innehåll lagstiftning planens inriktning bör överensstämma med naturresurslagens 1 kap 1 §.</p> <p>-Skogsbruk. Hänvisningar till skogsvårdslagen bör ske i samarbete med skogsvårdsstyrelsen.</p> <p>-Rennäring. Underlag som belyser rennäringens markintressen saknas. Rennäringens riksintressen bör ingå i översiktsplanen.</p> <p>-Vägar, telekommunikationer, naturvård.</p> <p>-Riksintressen allmänna synpunkter på hur formuleringen av och hänsynstagandet till naturresurslagen.</p>	<p>Tillgodoses</p> <p>Tillgodoses ej. Beslut fattas av regeringen.</p> <p>Tillgodoses ej.</p> <p>De lagregler som behandlar översiktsplanen återfinns i Plan och Bygglagens 4 kap. Kommunen har tillämpat denna.</p> <p>Naturresurslagen ingår som en del av de intressen som skall behandlas i översiktsplanen.</p> <p>Tillgodoses ej. Staten ansvarar för beskrivning och avgränsning av riksintressen. När rennäringens riksintressen är kartlagda och när den pågående kartläggningen av rennäringens markanspråk är klar, kommer dessa att inarbetas i översiktsplanen.</p> <p>De synpunkter som framförs strider inte mot planförslaget.</p> <p>Se kommentar till första punkten i Graningeverkens skrivelse.</p>

Remissinstans	Framförda synpunkter	Kommentar
Domänverket Vilhelmina skogsför- valtning	<p>-Gubbyran och Eldsjö-Flakmyran, har för stor utbredning i planförslaget, en översyn bör ske.</p> <p>-En noggrannare redovisning av antalet människor som är beroende av skogsbruket.</p> <p>-Skogsmark bör redovisas uppdelad på produktiv skogsmark, naturreservat, domänreservat mm.</p> <p>-Rennäring uppgift om högsta tillåtna renantal bör redovisas.</p> <p>-Jakt och fiske, industri, näringsliv, vägar, lastbilstrafik.</p> <p>-Domänreservat Kalvtjärnarna sydost om Dabnäs bör redovisas.</p>	<p>Tillgodoses ej. Staten genom Länsstyrelsen ansvarar för beskrivning och avgränsning av riksintressen, synpunkterna har framförts till Länsstyrelsen.</p> <p>Tillgodoses ej. Vid en framtida revidering kan översiktsplanen utvecklas och noggrannare redovisa olika intressen och anspråk.</p> <p>-"-</p> <p>-"-</p> <p>De framförda synpunkterna strider inte mot planförslaget.</p> <p>Tillgodoses</p>
Lantbruksnämnden	<p>-Lantbruksnämnden saknar en genomgång hur kommunen på ett offensivt sätt avser att arbeta för att utveckla landsbygden.</p> <p>-Förslaget till översiktsplan saknar åkermarksinventering.</p> <p>-Rennäring, rennäringslagen- samernas rättigheter bör beskrivas så tydligt som möjligt.</p>	<p>Tillgodoses ej. Vid en framtida revidering kan översiktsplanen utvecklas och noggrannare redovisa olika intressen och anspråk.</p> <p>-"-</p> <p>-"-</p>

Remissinstans	Framförda synpunkter	Kommentar
	<p>-Alla fasta anläggningar och övernattningsställen på översiktsplanens karta.</p> <p>-Lantbruksnämnden kommer senare under 1990 att redovisa rennäringens riksintressen. Dessa bör efterhand redovisas i översiktsplanen.</p> <p>-Skogsbruk. Hänglavsarbete. Kommunen bör noga beakta konsekvenserna för rennäringen vid ställningstagande till avverkningar i det fjällnära skogsområdet.</p> <p>-Torvbrytning. Långmarksflon korsas av en flyttled. Lantbruksnämnden ser det som angeläget att rennäringens intressen beaktas.</p>	<p>Tillgodoses ej. Dessa anläggningar redovisas i rennäringens markanvändningsplaner, dessa kommer att utgöra en bilaga till översiktsplanen.</p> <p>Överensstämmer med översiktsplanens redovisning.</p> <p>Tillgodoses ej. Överenskommelse om en alternativ sträckning av flyttleden har gjorts med berörda samebyar 1983-08-12.</p>

Remissinstans	Framförda synpunkter	Kommentar
Vattenfall	<p>-Kommunen passeras av ett antal kraftledning (130-400 RV). Dessa bör redovisas i planförslaget.</p> <p>-Fallhöjden mellan Borgasjön och Dabbsjö kan eventuellt utnyttjas för el-produktion.</p> <p>-Uppgiften om befintliga kraftverk vid Dabbsjöarna och Stor Raijan.</p> <p>-Utbyggd vattenkraft Lillån, och Korpån ingår i riksdagens plan för ytterligare utbyggnad av vattenkraft. Därigenom är det att betrakta som ett riksintresse.</p>	Tillgodoses
Bålforsens Kraft AB	<p>Grängeverken har planer på en utbyggnad av fallhöjden i Bergvattenån strax nedströms Dorotea samhälle.</p>	Förslagen behandlas i översiktsplanen med ny beskrivning och målsättning.
Grängeverken Kraft	<p>-Föreslår något ändrad formulering av rekommendationstext för järnvägar.</p>	-"-
Banverket		Tillgodoses

Remissinstans	Framförda synpunkter	Kommentar
<p>Länsstyrelsen (planenheten)</p>	<p>Målsättningarna bör kompletteras med -program för bostadsbygget -tillgänglighetsplan för olika sociala behov -program för offensiv landsbygdsutveckling -erfarenheten från kampanjen "Hela Sverige skall leva" bör tillvaratas.</p> <p>Skogsbruk</p> <p>Rennäring</p> <p>Energi större kraftledning</p> <p>Torv</p> <p>Järnväg</p> <p>Flygtrafik. Helikopterflyg i fjällområdet. Kommunen bör göra en bedömning var (helikopter skidåkning-fjälltoppar) landningar kan tillåtas. Länsstyrelsens yttrande till naturvårdsverket 16/5 1989.</p> <p>Miljöskyddsfrågor. Kommunen rekommenderas arbeta med ett särskilt miljöprogram, där kalknings och vattenplan bör ingå.</p> <p>NRL 2:2 stora opåverkade områden, NRL 2:3 Ekologiskt känsliga områden. NRL 2:6 områden med särskilda värden för naturvård och fri-luftsliv saknas vid redovisningen.</p>	<p>Synpunkterna har inte kunnat inrymmas inom ambliionsnivån för kommunens första översiktsplan. Vid en framtida revidering kan planen utvidgas att omfatta även dessa synpunkter.</p> <p>Samma synpunkter som framförs av Lantbruksnämnden.</p> <p>Se synpunkterna från Vattenfall.</p> <p>Samma som Lantbruksnämnden.</p> <p>Se banverket.</p> <p>Tillgodoses.</p> <p>NRL 2:2 och 2:3 saknas pga att inget underlag finns tillgängligt från staten. NRL 2:6 beskrivs i text och på karta sid 47-53. Avsnitt 5 Riksintressen mm.</p>

<i>Remissinstans</i>	<i>Framförda synpunkter</i>	<i>Kommentar</i>
	<p>Strandskydd. Komplettering till beskrivande text</p> <p>NRL 3:2 och NRL 3:5 bör redovisas i planförslaget.</p> <p>-Beträffande Sagatunområdet och föreslagen ny väg mellan Saxnäs och Borgafjäll hävdar kommunen att 3 kap naturresurslagen ej skall tillämpas. Kommunens tolkning kan inte godtas då riksdagen bestämt att 3 kap 2 § NRL skall gälla för nämnda fjällområde.</p>	<p>Tillgodoses</p> <p>NRL 3:2 obrutna fjällområden respektive NRL 3:5 område där turismen och friluftslivet särskilt skall beaktas - redovisas i text och på karta sid 51-53.</p> <p>Föreslagen väg Borgafjäll-Saxnäs: NRL 3:2 och 2:6 gäller för området, det är därför kommunen vill ha ett ställningstagande från Länsstyrelsen om dessa skyddsintressen hindrar en ny väg. Enligt kommunens mening bör inte tillämpningen av 3:2 utgöra hinder för genomförandet av vägprojektet. Det är kommunens förhoppning att hänsyntagande till naturvårdsintressena vid projektering och drift skall kunna ske så att inte heller NRL 2:6 utgör ett hinder för en framtida väg.</p> <p>Sagatun-området omfattas av NRL 2:6. Enligt kommunens bedömning bör det vara möjligt att vid projektering och drift ta sådan hänsyn till naturvårdens intressen att riksintresset inte motverkas.</p>

1989-12-14

SÄNDLISTA

Samråd om översiktsplan för Dorotea kommun

Nämnder och
styrelser

Byggnadsnämnden
Fritidsnämnden
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Kommunstyrelsen
Kulturnämnden
Skolstyrelsen
Socialnämnden
CBK
Trafiksäkerhetsnämnden

Kommunala bolag
och stiftelser

Borgafjällens Turist AB
Industribolaget
Stiftelsen Doroteahus

Politiska partier

Kjell-Erik Edblom S
Box 100
910 70 DOROTEA

Brynolf Hedberg M
Ersv 12
910 70 DOROTEA

Christin Mikaelsson Vpk

910 67 SVANAVATTNET

Nils Edman Fp
Ersv 13
910 70 DOROTEA

Ivar Johansson C i Dorotea
Fredsv 6 A
910 70 DOROTEA

Engelbert Långström C norra distriktet

910 74 HÖGLAND

Kommuner

Strömsunds kommun
Box 55
833 00 STRÖMSUND

Vilhelmina kommun

912 00 VILHELMINA

Åsele kommun
Box 200
910 60 ÅSELE

Samebyar

Frostvikens norra sameby
Ordf. Eivin Kristoffersson
Fack 26
910 77 BORGAFJÄLL

Vilhelmina södra sameby
Ragnar Nilsson
Storjola 1041
910 77 BORGAFJÄLL

Jord- och skogsbruk

LRF:s kommungrupp
Axner Hahlin
Box 25
910 69 LAJKSJÖBERG

SCA Skog AB
Finnbacksg 8
921 00 LYCKSELE

SCA Skog AB
Storg 34
910 60 ÅSELE

SCA Skog Ab
Lagmansg 29
833 00 STRÖMSUND

Domänverket
Box 147
912 00 VILHELMINA

Graningeverken AB Skog och Trä
Postg 1
912 00 VILHELMINA

NK Lundströms Trävaror KB
Fack 9
911 00 VÄNNÄS

Dorotea övre sockenallmänning
Box 158
912 00 VILHELMINA

Dorotea Pastorat
Box 111
910 70 DOROTEA

Pensionsstiftelsen
SCA
851 88 SUNDSVALL

Skogsvårdsstyrelsen
Box 113
910 70 DOROTEA

Norrskog
Bertil Eriksson
Ö Sjög 6
910 70 DOROTEA

Föreningar

Borgafjälls Turist - Intresseförening
Marie-Louise Lindqvist
910 77 BORGAFJÄLL

Storberget - Risnäsets Intresseförening
Karl-Göran Berglund
Risnäset 6013
910 70 DOROTEA

Dorotea Hembygdsförening
David Lundström
Ö Sjög 4
910 70 DOROTEA

Risbäck Hembygdsförening
Bruno Kämpe
910 76 RISBÄCK

Höglands Hembygdsförening - byalaget
Bertil Forsén
910 74 HÖGLAND

Hyresgästföreningen
Box 81
901 03 UMEÅ

Naturskyddsföreningen
Ingeborg Forsmark
V Sjög 7
910 70 DOROTEA

DHR Dorotea
Rut Hansson
Grynberget 1011
910 68 LAVSJÖN

Hjärt- och Lungsjuka
Ragnar Wikström
Klöverv 13
910 70 DOROTEA

PRO
Arvid Mårtensson
Storg 2
910 70 DOROTEA

SPF
Eskil Boeng
Avaträsk 581
910 70 DOROTEA

Östra Ormsjö Hembygdsförening
Harry Olsson
Ö Ormsjö 672
910 70 DOROTEA

Byåldermän samt
kontaktpersoner
i byar

Dorotea - Bergvattnets samfällighetsförening
Atle Rhén
Renv 1
910 70 DOROTEA

Laiksjö
Rolf Nilsson
910 69 LAJKSJÖBERG

Lavsjö
Sören Hahlin
910 68 LAVSJÖN

Mårdsjö
Tord Lindberg
Mårdsjö 5002
910 70 DOROTEA

Häggås
Arne Svanlund
Häggås 5093
910 70 DOROTEA

Svanaby
Alf Sandqvist
910 67 SVANAVATTNET

Granåsen
John Andersson
Granåsby 2002
910 70 DOROTEA

Ormsjö Östra
Kjell Johansson
Ö Ormsjö 622
910 70 DOROTEA

Bellvik
Harald Backlund
Bellvik 955
910 70 DOROTEA

Lövstrand
August Lindberg
Lövstrand 905
910 70 DOROTEA

Avaträsk
Kent Waleij
Avaträsk 585
910 70 DOROTEA

Ormsjö Västra
Viktor Fägerborg
Ormsjö 776
910 70 DOROTEA

Högländ
Rune Johansson
910 74 HÖGLÄND

Harrsjöhöjden
Manfred Hamberg
Harrsjöhöjden 1792
830 81 NORRÅKER

Rajastrand
Klas Ingelsson
Ängesberg 1781
830 81 NORRÅKER

Storbäck
Stig Skoglund
Storbäck
910 70 DOROTEÅ

Risbäck
Joel Lind
910 76 RISBÄCK

Borgafjäll
Birger Isaksson
910 77 BORGAFJÄLL

Fackliga organisa-
tioner

LO-sektionen
Box 45
910 70 DOROTEÅ

TCO - Västerbottens län
Rådhusesp 17 D
902 47 UMEÅ

Massmedia

Västerbottens Folkblad
Box 125
901 04 UMEÅ

Västerbottens Kuriren
Box 1247
901 22 UMEÅ

Västerbottningen
Box 10053
900 10 UMEÅ

Radio Västerbotten
V Strandg 9
901 20 UMEÅ

Sveriges Television AB
Formv 14
902 61 UMEÅ

Övriga

Länsstyrelsen i Västerbottens län (23 ex)
Planenheten
901 86 UMEÅ

Länstrafiken i Västerbotten Ab
Storg 36
921 00 LYCKSELE

SHIO - Dorotea
Björn Jakobsson
Postlåda 520
910 70 DOROTEA

Taxi samordning i Dorotea
Roger Marcusson
Slåtterv 21
910 70 DOROTEA

Graningeverkens Ab
Kraftdivisionen
882 00 LÅNGSELE

Graningeverkens AB
Distributionskontor/Melander
Box 7
833 00 STRÖMSUND

Vattenfall Mellersta Norrland
Volgsjöv 80
912 00 VILHELMINA

Västerbottens läns landsting
Ridv 10
901 89 UMEÅ

ICA Hakon AB
Box 368
831 25 ÖSTERSUND

Konsum Västerbotten
Box 1005
901 20 UMEÅ

OK Västerbotten Ek. förening
Parkv 7
902 32 UMEÅ

BP
Sjög 19
891 60 ÖRNSKÖLDSVIK

Fastighetsbildningsmyndigheten
Box 79
912 00 VILHELMINA

Kommunfullmäktige

1990-11-26

1()

Plats och tid	Medborgarhuset 1990-11-26, kl 16.00 - 18.30		
Beslutande	Henning Hellström Kjell-Erik Edblom Ann-Gerd Musall Ivan Forsberg John Andersson Birger Isaksson Nils Edman Alf Danielsson Bertil Forsén Ivar Johansson Emil Wallin Ann-Christin Danielsson Ingrid Lövgren Elsa Gustavsson Margareta Lövgren Greger Lindqvist Margit Näsström Daniel Nilsson	Folke Edvall, Hagard Oscarsson, Göta Jonsson, Emil Eriksson, Paul Tåström, Kent Olofsson, Stefan Andersson, Ove Phersson, Asta Vestman, Astrid Näsström, Björn Jakobsson,	tj-supp tj-supp tj-supp tj-supp tj-supp tj-supp tj-supp tj-supp tj-supp tj-supp tj-supp
Övriga deltagande	Mats Höglin, § 54 Bertil Lundgren		
Utses att justera	Margit Näsström, Astrid Näsström, ordinarie Greger Lindqvist, Ivar Johansson, ersättare		
Justeringens plats och tid	Kommunkontoret, 1990-11-30, kl 08.30		
Underskrifter	Sekreterare	<i>Bertil Lundgren</i> Bertil Lundgren	Paragrafer 54-68
	Ordförande	<i>Henning Hellström</i> Henning Hellström	
	Justerande	<i>Ivar Johansson</i> Ivar Johansson	<i>Margit Näsström</i> Margit Näsström

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ	Kommunfullmäktige		
Sammanträdesdatum	1990-11-26		
Datum för anslags uppsättande	1990-11-30	Datum för anslags nedtagande	1990-12-28
Förvaringsplats för protokollet	Kommunkontoret		
Underskrift	<i>Gunilla Lundmark</i> Gunilla Lundmark		

Utdraasbestyrkande

Kommunstyrelsens personalutskott

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige

1990-10-30

1990-11-13

1990-11-26

227

146

62

31

32

21

1988.0532

Översiktsplan för Dorotea kommun

Förslag till översiktsplan för Dorotea kommun upprättad 1989-12-14.

Planförslaget har skickats till myndigheter, politiska partier, samtliga ledamöter i kommunens styrelser och nämnder, kontaktpersoner i byar, grannkommuner, organisationer m fl.

Översiktsplanen har hållits utställd under tiden 1990-06-05-08-10 och samrådsredogörelse är upprättad 1990-03-29.

Byggnadsnämnden föreslår 1990-10-08, § 75

att förslag till översiktsplan för Dorotea kommun, Västerbottens län, antas av kommunfullmäktige.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen:

Kommunfullmäktige beslutar

att anta översiktsplan för Dorotea kommun enligt upprättat förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Enligt arbetsutskottet.

Det antecknas att den naturvårdsgräns som anges i kartan över Blajkfjället ännu inte fastställts av länsstyrelsen.

Kommunfullmäktige beslutar

att bifalla kommunstyrelsens förslag.

KAMMARRÄTTEN I SUNDSVALL

BEVIS 1991-01-16

Intill denna dag har överklagan över kommunfullmäktiges i Dorotea kommun beslut 1990-11-26 § 62 ej kommit in till kammarrätten.

I tjänsten

Ingrid Rådehorn